

Regiony

nás baví

36

Rozhovor s ministrem Ivanem Bartošem: Digitalizace stavebního řízení není strašák

str. 4

Reportáž: Každá investovaná koruna se znásobí. Platí to i pro IROP

str. 20

Vážené starostky, vážení starostové,

dnes se chci obrátit především na Vás. Velice mne těší, že Vás mohu společně s novým vydáním časopisu Regiony nás bavit oslovit a představit Vám naši práci.

Přestože Centrum pro regionální rozvoj vydává svoji profilovou publikaci již několik let, do rukou se Vám dostává až nyní. Chceme, aby zajímavé a důležité informace z Centra, a potažmo z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, doputovaly do každého koutu naší země.

Všichni máme společný cíl – zlepšovat život v regionech, efektivně využívat svěřené prostředky, nechat se inspirovat zajímavými projekty. Záměrem časopisu je tyto cíle podporovat a přinášet jeho čtenářům zajímavé a užitečné informace.

Aktuální číslo je navíc specifické hlavním tématem – 20 let České republiky v Evropské unii. Tato událost nám připomíná význam evropské integrace a spolupráce pro rozvoj našich regionů. Zkusíme ctěně publikum ohromit čísly z dotačních programů, jak se daří zlepšovat život napříč republikou.

Jako významná součást místní samosprávy hrajete klíčovou roli v utváření životního prostředí v lokálních komunitách. Proto budeme rádi, když nám také řeknete, co Vás v časopise potěšilo, překvapilo, nebo o čem byste si v něm chtěli příště přečíst. Letos nás v tomto směru čeká řada změn a teď je nejlepší příležitost si říci, jak by měl podle Vás časopis vypadat.

Těším se na další společnou spolupráci a dialog nad časopisem Regiony nás baví.

Bavte se!

Marek Roll, šéfredaktor

Digitalizace stavebního řízení není strašák

Rozhovor s ministrem pro místní rozvoj Ivanem Bartošem

Dvacet let v EU:

malé příběhy dotačních miliard

Časopis Regiony nás baví • Vše o regionální podpoře a evropské dotační politice

Vychází 4× ročně • Vydává: Centrum pro regionální rozvoj České republiky, U Nákladového nádraží 3144/4, 130 00 Praha 3, IČ 04095316 • Číslo 36 – duben 2024 • Časopis je distribuován bezplatně na území ČR. • Šéfredaktor: Marek Roll • Redakce: Markéta Reedová, Lucie Johová, Pavel Borský, Pavel Růžička • Kontakt na redakci: media@crr.cz

• Vytvořeno: ve spolupráci s grafickým studiem Propaganda Art & Design, s. r. o.

• Tisk: Label s. r. o., Kutná Hora. Fotografie bez popisku použité v tomto čísle jsou redakční. • Evidenční číslo MKČR: E 20685. Tento časopis je tištěn podle ekologických standardů a na certifikovaném FSC papíře.

16

Stát nemůže mít univerzální zodpovědnost

Rozhovor s Leo Steinerem, vedoucím Sekce evropských a národních programů MMR

30

CRR se pojčuje do Národního plánu obnovy

20

Každá dobře investovaná koruna se znásobí. Platí to i pro IROP.

Reportáž z ostravského Futerea

32

Strategické projekty IROP

EU chce vyzdvihnout ty, které mají klíčový a symbolický význam

26

Poradna, jak předejít finančním opravám a krácení dotací

Bilancujeme úspěšný rok 2023 IROP 34

Vyhlášené a plánované výzvy 36

Reforma přezkumu zadávání veřejných zakázek 40

**Národní strategie veřejného zadávání ČR
přináší podporu zadavatelům v regionech** 42

Vyhlášky k novele stavebního zákona 44

Od července se má naplno rozjet povolování staveb podle nového stavebního zákona. Lidé budou mít možnost podat své žádosti online a v novém systému se bude pracovat i na úřadech. Podle resortu pro místní rozvoj digitalizace pomůže urychlit povolování, z různých míst jsou ale slyšet pochyby. Jak na ně reaguje a jestli budou úředníci v polovině roku připraveni, jsme se ptali přímo místopředsedy vlády pro digitalizaci a ministra pro místní rozvoj Ivana Bartoše.

- **Pane vicepremiére, čeká stavebníky a úředníky na stavebních úřadech horké léto?**

Nejsem odborník na počasí nebo klima, ale na to se asi úplně neptáte (smích). Změny, které přináší nový stavební zákon a související předpisy, jsou velké a chápu, že vyvolávají nejistotu, jak se je podaří převést do praxe. Nedávno jsem na školení v Hradci Králové mluvil s úředníky a očekávání jsou dost smíšená. Ano, padlo i slavné: „Mysleli jsme to dobře, ale dopadlo to jako vždycky.“ Tady ale ještě přece nic nedopadlo, povolovat se podle nového stavebního zákona začne od července. Do té doby se snažíme o to, aby byl přechod na novou úpravu pro úředníky co nejhladší. Postupně ve všech krajích školíme, školíme a zase školíme. Od přelomu roku už asi čtyři a půl tisíce úředníků.

- **Stále ale nejsou hotové prováděcí vyhlášky k novému stavebnímu zákonu. Jak se mají projektanti a úředníci připravit?**

Prakticky už hotové jsou – dokončujeme proces schvalování, který běží podle schváleného jízdního řádu. Například vyhláška o požadavcích na výstavbu nebo o stanovení obecních stavebních úřadů už od března visí na

webu ministerstva pro místní rozvoj a přístupné jsou i jinde. Do prvního července, kdy začnou nové předpisy platit, se budou měnit už jen nepatrně. Ono to ale není tak, že úderem půlnoci se všechny stavby budou povolovat podle nových vyhlášek. Stavební projekty jsou finančně náročné a připravují se několik let, nedávalo by proto ekonomický ani žádný jiný smysl je teď

” Objem úředních úkonů se sníží o 30 až 40 %

předělávat. Z toho důvodu máme v zákoně dlouhé přechodné období. Další tři roky bude možné podávat a schvalovat žádosti podle starých vyhlášek. Je pravděpodobné, že letos to tak ještě bude u většiny projektů.

- **Nebude to pro úředníky zátěž navíc, když se budou muset vyznat ve starých i nových předpisech naráz?**

Určitá zátěž to jistě bude, ale souběh vyhlášek není nic neobvyklého a bez něj by plynulý přechod na novou úpravu nebyl možný. Samozřejmě vnímám obavy, že to povede k odchodu zaměstnanců stavebních úřadů. Jejich personální situace dlouhodobě není dobrá a některé pozice se nedaří obsadit třeba roky. Velký objem práce často odvádějí za ne úplně odpovídající plat už jen ti největší srdcaři. Snažíme se to změnit – část staveb přešla na Dopravní a energetický stavební úřad pod ministerstvem dopravy, kde mají povolování na starost specialisté. Nový stavební zákon přináší také řadu zjednodušení, objem úředních úkonů na běžných úřadech by se měl snížit o 30 až 40 %. Část procesů se automatizuje. Vedle toho jednáme s MPSV o změnách v tabulkových platech. Díky digitalizaci stavebního řízení budeme mít přesná data o vytížení jednotlivých úřadů a na to navážeme výkonnostní financování. Zkrátka, úřady, které mají více práce, dostanou také více peněz a budou mít možnost své zaměstnance lépe zaplatit.

- **Zmínil jste digitalizaci stavebního řízení...**

Ted' se určitě zeptáte na další problémy (smích). Víte, mě opravdu mrzí, že se kolem nového stavebního zákona a digitalizace stavebního řízení tolik politikaří, přitom je to hlavně technický nástroj, který má sloužit všem stavebníkům a úředníkům. Přinese pevně kratší lhůty a jen jeden proces povolení stavby. Podařilo se nám odstranit zastaralé požadavky například na proslunění, zjednodušili jsme dokumentace. Díky digitalizaci bude možné veškerá povolení, vyjádření a dokumentaci dostat online. Všechny dotčené a stavební

Digitalizace stavebního řízení není strašák.

Ulehčí práci
stavebníkům
i úředníkům.

PhDr. IVAN BARTOŠ, Ph.D., MINISTR PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ

Od října 2017 je poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Mezi lety 2017 a 2021 vykonával roli předsedy výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Významným způsobem se podílel na legislativě, která občanům garantuje právo na digitální službu.

Dne 17. 12. 2021 byl jmenován místopředsedou vlády pro digitalizaci a ministrem pro místní rozvoj.

Skončí papírování, dokumentace ke stavbám bude obíhat elektronicky.

Pomáháme stavebním úřadům

Zapojení Centra pro regionální rozvoj do digitalizace stavebního řízení:

- › nová IT technika pro stavební úřady za více než 250 mil. Kč z Národního plánu obnovy
- › IT balíčky zahrnují hardwarové i softwarové vybavení ve standardizované podobě
- › pomoc obcím a krajům od projektových žádostí až po úspěšné získání dotace
- › speciální sekce webových stránek
- › informační linka na dsr@crr.cz

úřady budou pracovat a komunikovat se stavebníky v jednom propojeném systému. Budete přesně vědět, v jaké fázi je vaše žádost, kdo se už vyjádřil, kde se případně zasekla. Možný přínos pro ekonomiku se počítá v miliardách a dost mě zarazí, když vidím různé společné snahy digitalizaci zablokovat.

• Koho tím myslíte?

Jsou v tom silné politické tlaky, ale i zájmy soukromých firem. Opakovaně dochází k tomu, že přes antimonopolní

polní úřad vedou svůj konkurenční boj. Vidíme to u řady strategických veřejných zakázek v dopravě, IT apod. Délku řízení u ÚOHS může zadavatel jen těžko odhadnout, společnosti tak mohou oddálit nebo blokovat veřejné zakázky, ve kterých by pravděpodobně neuspěly. To jim umožňuje držet si svůj podíl na trhu, nepustit na něj schopnější konkurenci.

• Úředníky stavebních úřadů a stavebníky ale hlavně zajímá, jestli budou mít dost času se připravit a jak to bude od července fungovat.

Postupně přebíráme jednotlivé verze agendového systému a nejpozději od června k němu budou mít přístup i zaměstnanci přímo na stavebních úřadech. Společně s tím budou mít k dispozici instruktážní videa a různé e-learningové materiály i linku technické podpory. Nebude třeba nic instalovat,

přihlásit se mohou odkudkoliv, kde mají připojení k internetu. Vše pojedě přes klasické internetové prohlížeče. Oproti systémům, které jsou na stavebních úřadech teď, to bude velký krok kupředu. Dokumentace nebude nikde obíhat, ale bude na jednom společném úložišti. Systém bude centralizovaný a do budoucna směřuje k co největší automatizaci úkonů. Všichni účastníci budou pracovat se stejnou verzí a budou mít okamžitý přehled o průběhu řízení. Tím dojde k maximálnímu zrychlení a zjednodušení práce. V systému bude možné nejen spravovat spisy stavebních řízení, ale také přijímat, vytvářet a odesílat dokumenty nebo přistupovat k různým registrům, katastru nemovitostí a dalším datovým zdrojům státu. Dáváme si záležet na tom, aby byla práce s portálem stavebníka i systémem pro úředníky přehledná a intuitivní. Pro srovnání si můžete představit elektronické ban-

”
**Pevné
 kratší lhůty
 a jeden proces
 povolení
 stavby**

kovnictví – bude to obdobně náročné. Téměř všechny stavební úřady se také přihlásily o finanční podporu na nové IT vybavení, kterou jsme pro ně připravili. Úředníci proto budou pracovat na výkonných noteboocích a velkých monitorech s úhlopříčkou 80 cm.

- **Takže papírové žádosti a dokumentace skončí? Co když je na stavební úřad někdo přinese osobně?**

Nový stavební zákon počítá s tím, že bude možné doručit žádost a dokumentaci u některých staveb i v papí-

ministerstva ne vždy shodnou. I proto jsme prosadili vznik Digitální informační agentury, která má mimo jiné za úkol digitalizaci státní správy koordinovat.

- **Na závěr už jen krátce pro- sím, prvního července se tedy nebojíte?**

Určitě nám nehrozí úplný kolaps povolání staveb, kterým někteří straší. Na druhou stranu, zavádění každého velkého informačního systému se neobejde bez komplikací, a to i v soukromém sektoru – mám s tím osobní zkušenosti. Navíc jsme od začátku počítali s tím, že systém budeme postupně vylepšo-

” Nehrozí úplný kolaps povolání staveb

vat a doplňovat i po prvním červenci. Digitalizovat stavební řízení tato země potřebuje už dlouho. Bude určitě chvíli trvat, než se vše úplně usadí, ale potom už se ke starým pořádkům nikdo nebude chtít vracet. ●

” System směřuje k co největší automatizaci úkonů

rové podobě. Ta se následně převede na strukturovaná data a umístí na centrální úložiště. Stále bude možné fyzicky dojít na stavební úřad a seznámit se se stavem řízení. Každopádně doba, kdy developer potřeboval na stavební dokumentaci velkých projektů nejméně dvoukolák, skutečně končí. Trend je v soukromé i veřejné sféře jasný, čím dál víc procesů se digitalizuje a papírových dokumentů bude postupně ubývat. K tomu směřuje i zákon o právu na digitální služby, podle kterého bude mít občan od příštího roku přístup ke všem službám státu online. Samozřejmě za podmínky, že je možné službu digitalizovat. U které to jde a u které ne, na tom se jednotlivá

**TVOŘÍME
EVROPU**
již 20 let

20 let v EU: malé příběhy dotačních miliard

Boršice, Tučapy, Stříbrnice, Paseky. Neznáte? Není divu, jsou to vesničky ve Zlínském kraji. Dohromady mají několik tisíc obyvatel. Děti chodí do školy v Boršicích. Klasika: Budte rádi, že tam škola vůbec je. Na pořádnou se čeká prý 200 let. *Panta rei.* – Až v roce 2022 se to změnilo.

Bezpečná cyklostezka v Hranicích

Na podlaze boršické třídy je rozložený interaktivní monitor. Dá se po něm chodit a zjednodušuje učení cizích jazyků. Učebna matematiky vypadá jako posluchárna na vysoké škole. Má odstupňované sezení s dvěma projektory, které umí přenést děti do virtuální reality: třeba do jiných koutů světa nebo dovnitř lidského těla.

Boršice mají od roku 2022 novou školu.

Jen vybavení učeben stálo devět milionů, stavební práce se počítaly v desítkách milionů. „Bez finanční podpory z IROP by to nešlo,“ potvrdil v den otevření školy Roman Jílek, starosta Boršic. Přestavba školy byla největší investicí obce v celé její historii.

Nemá však smysl „šermovat“ desítkami milionů korun, které na přestavbu dodal Integrovaný regionální operační program. IROP totiž poskytl nebo poskytne v letech 2014 až 2027 stovky miliard, které zásadně zlepšily život lidí v českých regionech.

Investice, které se vrací

Podstatnější je, že děti z Boršic a okolí získaly úplně novou perspektivu. Některé se najdou v oblasti 3D tisku, protože s 3D tiskárnami mohou pracovat už na základce. Jiné mohou vyvíjet léky, protože jejich nová základní škola má moderní chemickou a fyzikální učebnu s funkční digestoří. Děti zkoumají přírodu díky novým mikroskopům a dalšímu vybavení. Možná právě díky tomu půjdou studovat biologii.

To jsou příběhy, které přináší IROP. Obvykle se o nich nedozvíme, ale je naprosto nepochybné, že se dějí prakticky každý den. Návratnost takové investice je prakticky nevyčísitelná. Jednodušší je to v oblasti mateřských školek. Peníze z IROP v předchozím programovém období navýšily kapacity tuzemských školek o 10 tisíc míst, což je i několik tisíc příběhů rodin, které řešily takřka nerudovskou otázku „kam s ním“. Podle statistik EU fondů mohlo díky investicím do předškolních zařízení spát klidněji 86 tisíc rodičů.

„Pro období 2021–2027 máme jen v rámci IROP připraveno na vzdělávání 16,27 miliardy korun. Z toho 4,3 miliardy směřují do mateřských škol. Díky tomu mohou jejich zřizovatelé navýšovat počty míst o další tisíce,“ doplnil Ivan Bartoš, ministr pro místní rozvoj a místopředseda vlády pro digitalizaci.

3 420

(podpořených MŠ,
ZŠ, SŠ a VOŠ)

A co děti, mají si kde hrát? Mají, i díky EU, protože dala peníze na podporu 3 420 vzdělávacích zařízení. Možná zrovna vaše dítě má ve škole pomůcky z evropských peněz, které mu umožní lepší vzdělání.

113

(komunitních center)

Komunita. Komunikace. Pomoc. Ne, setkávat se nemusíme jen v hospodách. Komunitní centra posouvají vpřed činnosti spolků, pomáhají potřebným, ale umožňují si prostě jen popovídat.

3 071 660

(vysazených či
ošetřených stromků)

Od roku 2004 se za evropské peníze vysadilo přes 3 miliony stromků.

256

(přestupních terminálů)

Česká nádraží obvykle nepočítala s tolika lidmi, co přijedou k vlaku auty. Proto vznikají terminály s možností přestoupit na veřejnou dopravu.

Díky evropským dotacím jich máme od roku 2004 nových nebo rekonstruovaných 256.

5625

(kilometrů silnic
a dálnic)

Evropské peníze byly klíčové pro výstavbu a rekonstrukci přesně 5625 km dálnic a silnic.

Nová základní škola v Okrouhlicích

Čas je pouhopouhé prozatím

V Kyjově má záchranka díky IROP novou výjezdovou stanici. Ta původní byla menší, skromnější, prakticky mimo nemocnici a vedle nevhodné křižovatky.

Nová stanice je v nemocnici a v místě, kde sanitky vyjedou bez problémů.

Ztráta času je díky tomu rovna nule. Nekonečné čekání ukončily evropské finance.

Zdále to nebylo jen v Kyjově nebo Otrokovicích, kde to bylo s časem dojezdu sanitek z nešťastně umístěné stanice podobné. Peníze z IROP modernizovaly nebo nově postavily 675 pracovišť Integrovaného záchranného systému. Hasiči, zdravotníci a policie mají díky IROP k dispozici i 1640 kusů nové techniky.

Sečteno a podtrženo, pravděpodobnost, že k vám v případě potíží přijede sanitka včas, je díky IROP vyšší. A stejně tak platí, že hasiči pravděpodobně uhasí požáry rychleji díky nové technice a novým hasičárnám. A tak dále.

A když jsme u těch čísel...

Jak správně podotýká v rozhovoru Leo Steiner, který na ministerstvu pro místní rozvoj řídí Sekci evropských a národních programů: „Dvacet let v Evropské unii přineslo nám všem spoustu příležitostí. Samotné dotace jsou oproti tomu svým způsobem bagatelní.“

Jeden příklad za všechny mohou být památky. Od roku 2007 unijní peníze zcela zásadně podpořily rekonstrukci bezmála 500 tuzemských památek. „Když si dám vedle sebe všechny projekty v Plzeňském kraji, vidím vlastně

přehledku hlavních kulturních památek," uvedla na konferenci Centra pro regionální rozvoj ředitelka její plzeňské pobočky, Magda Sýkorová.

Pokud znáte Plzeň, počítejte: katedrála sv. Bartoloměje, Velká synagoga a spolu s ní i Rabínský dům, Semlerova rezidence, kterou navrhl slavný architekt Adolf Loos a Západočeské muzeum. Pokud se podíváte mimo Plzeň, pak jsou to klášter Plasy nebo Vodní hamr Dobřív. A tak dále. Jen katedrálu navštíví ročně 112 tisíc lidí. A v každém kraji to vypadá velmi podobně jako v Plzeňském.

Co se ještě dá zlepšit?

Ovšem nejen památkami a sportem živ je člověk. Díky IROP máme 718 nových či modernizovaných čistíren odpadních vod. To v překlada znamená, že se k naší přírodě chováme podstatně lépe. Mimochodem, když jsme u toho chování, vězte, že celkem stěží

uvěřitelných 2889 projektů podpořených IROP vedlo ke zlepšení životních podmínek chovaných zvířat.

IROP dále zaplatil projekty, které měly za cíl ekologické, protierozní či vodo-hospodářské opatření na ploše 1380 fotbalových hřišť.

Celkový počet vysazených stromů pak právě díky dotacím z EU přesáhl ohromující číslo 3 miliony.

Stačí?

Statistiky evropských fondů jsou opravdu výmluvné. Pokud máte pocit, že se vás údaje stále netýkají, tak vězte, že se jen obtížně vyhnete silnicím či dálnicím, které byly postaveny a rekonstruovány z evropských peněz. Celkově už měří 5624 km, což je skoro vzdálenost z Paříže do New Yorku.

Ale třeba jezdíte jen městskou hromadnou dopravou. Pak pozor, z EU fondů bylo pořízeno i 2155 vozidel. V jednom z nich možná sedíte – mimochodem, obvykle jsou nízkoemisní.

Rozšíření výroby vozíků a sportovního zařízení Buzola pro hendikepované v sociálním podniku Ultina

1 542

(km cyklostezek
a cyklotras)

V ČR platila cyklotrasy i cyklostezky z velké části EU.

A asi málokdo si uvědomí, že nová cyklostezka obvykle umožní vznik nového stánku s občerstvením, rozšíření blízké hospody, hotelu a další rozvoj služeb.

492

(rekonstruovaných
památek)

Mámo, ta unie nám bere naši kulturu. Naštěstí máme ty naše hrady, zámky a jiné památky. Ty nedostanou! – Tak pardon, už je dostali.

718

(čistíren odpadních vod)

Vypouštět odpadní vody do potoků, říček nebo řek je jednoduché. Problémy prostě někam odplavou s odkazem, že na (novou) čističku odpadních vod nemáme. Tedy ehm, unie by na to dala většinu peněz? Tak to pak ano!

9 874

(pracovních míst
ve výzkumu a vývoji)

Hlavně nebýt montovnou Evropy. Musíme udělat všechno pro to, abychom měli vlastní výzkum a vývoj. Tak pokud bychom mohli odpovědět za Evropskou unii... oni si to myslí taky.

Investice, které nás posouvají dál

Tisíce projektů z evropských fondů pomohly našemu školství, dopravě, dostupnosti zdravotní péče nebo vybudování komunitních a sociálních center. Obnovy se dočkaly hrady, zámky, chrámy a kláštery, revitalizací prošla řada muzeí a dalších kulturních zařízení.

V odlehlých pohraničních oblastech ožil cestovní ruch, prohloubilo se porozumění a vzájemné setkávání obyvatel se sousedy z druhé strany hranic. Daří se chránit cenné přírodní lokality, jejich faunu i flóru. Malá mozaika ilustruje projekty, které zvýšily kvalitu života a pomohly regionům i jejich obyvatelům v řešení nejrůznějších situací.

Projekty IROP

Městská knihovna Písek s multifunkčním centrem vzdělávání

Původní budova knihovny již technicky a kapacitně neodpovídala současným požadavkům na provoz a ani neměla vhodné prostory pro kulturní a vzdělávací akce. Knihovna se tedy přestěhovala do bývalé školy na Alšově náměstí, kde také vzniklo nové multifunkční centrum.

Výše dotace EU (Kč)

10 568 172

Náklady na projekt celkem (Kč)

12 433 143

Obnova operačních sálů FN Brno

Čtyři operační sály chirurgických obo-
rů dostaly nové přístrojové vybavení
– nové operační stoly, světla, kamery
a související technologie.

Výše dotace EU (Kč)

82 994 935

Náklady na projekt celkem (Kč)

97 641 100

Most Vltavanů v Davli

Davelský most přes Vltavu je důležitým a také nenahraditelným článkem místní i rekreační dopravy nedaleko jižních hranic hlavního města. Obnova poškozeného tělesa i asfaltového povrchu umožní využívat spojení mezi oběma břehy Vltavy další desítky let.

Výše dotace EU (Kč)

49 039 116

Náklady na projekt

celkem (Kč)

57 693 078

Denní stacionář Mateřídouška

V prostorách bývalé školní jídelny a družiny v Sokolově můžeme narazit na Denní centrum Mateřídouška, kde se tým ošetřovatelů stará o klienty s mentálním a kombinovaným postižením. Podpora z evropských fondů umožnila centru budovu zrekonstruovat a pořídit speciální vybavení pro vzdělávání i rehabilitaci klientů.

Výše dotace EU (Kč)

16 089 992

Náklady na projekt

celkem (Kč)

18 929 402

Projekty Interreg

Open Air Museum. Cieszyn Český Těšín

Muzeum s rozsáhlou venkovní expozicí po obou stranách hraniční řeky Olše vypráví společný příběh dříve jednotného města, rozděleného válečnými událostmi 20. století.

Celková alokace (EUR)

659 464

Výše dotace (EUR)

560 544

Hledáme kočku, pozor, divokou!

Kočka divoká patří mezi nejvzácnější druhy naší fauny. Po dlouhá desetiletí ji odborníci u nás pokládali za vyhynulou. Díky koordinovanému monitoringu v rámci přeshraniční spolupráce se podařilo získat reálné odhady počtu jedinců i představu o jejich výskytu a navrhnout další opatření pro jejich ochranu.

Celková alokace (EUR)

627 572

Výše dotace (EUR)

533 436

Historie průmyslu v Sasku a Čechách v zážitcích

Technické muzeum Liberec se může pochlubit kompletně zrenovovaným unikátním autobusem Praga RND z roku 1947. Autobus je nejen atraktivním exponátem, ale potkáte ho i v ulicích Liberce při zvláštních jízdách pro veřejnost. Součástí projektu je také vybudování expozice veřejné dopravy a vytvoření archivního a dílenského zázemí.

Celková alokace (EUR)

661 369

Výše dotace (EUR)

562 163

Projekty IOP

KUKS – Granátové jablko

Národní kulturní památka, hospital Kuks, se rekonstrukcí proměnil a ze zchátralého objektu ve skutečnou perlu českého baroka. Stal se magnetem pro turisty a památkou první kategorie s regionálním vzdělávacím centrem.

Výše dotace EU (Kč)

358 448 618

Náklady na projekt

celkem (Kč)

421 704 268

Vila Tugendhat

Jedinečná česká moderní památka, zapsaná na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, je odborníky i laickými návštěvníky vysoce oceňovaným dílem německého architekta Ludwiga Mies van der Rohe. Vila je díky projektu vybavena přesnými replikami původního nábytku a slouží také jako Studijní a dokumentační centrum moderní brněnské architektury.

Výše dotace EU (Kč)

131 433 295

Náklady na projekt

celkem (Kč)

154 627 411

Stát nemůže mít univerzální odpovědnost za všechno

„Dvacet let členství v Evropské unii? To je především spousta příležitostí pro nás všechny. Samotné dotace jsou oproti tomu svým způsobem bagatelní,“ říká Leo Steiner, který vede Sekci evropských a národních programů Ministerstva pro místní rozvoj ČR a dodává, že jsme hodně příležitostí nedokázali využít.

- **V čem je podle vás riziko dotací?**

Obávám se, že stále více platí, že přemýšlet a tvořit začínáme až v návaznosti na dostupný dotační titul. Pokud budeme mluvit o evropských penězích, celková bilance je za dvacet let až neuvěřitelná. Povolný doping tu ale nebude navždy a my jsme si na něj hodně zvykli.

” **Neměli jsme odvahu stanovit priority**

- **Znamená to, že vlastně nemáme vlastní vize?**

To si nemyslím. Strategie, plány, vize, toho je dost. Průšvih ale vidím v tom, že jsme neměli dost odvahy vybrat si priority. Naopak se socialisticky rozdělovalo všem a všude. K vizím nám chybělo víc odvahy jít do rizika. Nemuselo to dopadnout, ale mohlo to něco akcelarovat či rozhýbat. Příkladem mohou být dálnice v Polsku. Kdežto my se pořád tak nějak stabilizujeme.

- **Koneckonců, ani podle statistik dopředu neběžíme...**

Asi to není náhoda. Vezměte si třeba digitalizaci. Když je volební místnost desítky nebo stovky kilometrů daleko, nabízí se jistě elektronická volba. U nás však bojujeme, aby lidé mohli

Mgr. LEO STEINER (52), VRCHNÍ ŘEDITEL SEKCE EVROPSKÝCH A NÁRODNÍCH PROGRAMŮ MMR ČR

Vystudoval Pedagogickou fakultu Univerzity J.E. Purkyně v Ústí nad Labem. Pracoval ve státní i privátní sféře – například jako náměstek na Státním fondu životního prostředí. Byl ředitelem Oblastní charity Most. Dlouhá léta se pohyboval v oblasti dotačního managementu, například vedl grantové oddělení Národního ústavu duševního zdraví. V roce 2023 nastoupil na MMR a nyní je vrchním ředitelem sekce evropských a národních programů.

ve volbách odeslat aspoň vyplněné lístky v papírové obálce.

- **Navíc se zdá, že jsme onen povolený doping ve formě dotací občas nepoužili na rozvoj, ale spíš na látání děr...**

Je to tak. Příkladem můžou být sociální služby. Namísto inovací, které nastartují něco nového, se spíše zalepovaly díry tam, kde peníze nejvíc chyběly. Nebyly to investice, dotační peníze se proždily. To je ta ztracená příležitost. A platí to i v dalších oblastech. Škoda.

- **Vaší výhodou je, že jste dříve pracoval na straně příjemců. Díváte se na evropské fondy díky tomu jinak?**

Vždy se ve své práci snažím, aby základem naší činnosti byl přínos. A administrativu k tomu pak chceme nastavit tak, abychom u toho moc „nekrváceli“. Možná právě díky své praxi nechci poslouchat, že to nebo ono nejde. Jeden příklad za všechny: dřív se skenovaly kopie smlouvy o bankovním účtu, aby žadatel dokázal, že ho má založený. Absurdita, kterou samozřejmě šlo odstranit.

- **Ale zároveň platí, že méně kontroly povede k většímu zneužívání, ne?**

Vždy je to o nějakém mixu, který bude optimální. Máte pravdu, když zjednodušíme všechno na minimum, regionální šíbři budou mít volnější pole působnosti. To nechceme a nechťejí to ani daňoví poplatníci. Je jasné, že hledání optima je nekončící proces. Když to znáte i z druhé strany, máte v tom procesu jistou výhodu.

Evropské fondy pomáhají s rekonstrukcí památek ...

- **Co je vlastně v tomto ohledu klíčové?**

Jednoznačně odpovědnost. Je vlastně absurdní, že máte tisíce úspěšných projektů a dvacet diskutabilních, o kterých se ale píše. O ostatních nikoliv. Můžete to kvůli nim ztížit, zaplevelit řadou podmínek, regulací. To ale nemůže být cesta. Každému přece musí být jasné, že nemůžeme všechno uhlídat. Je to nemožné. Když jsem přišel na ROP Severozápad, vedl jsem odbor řízení. Dělali jsme metodiku. Vypadalo to bezvadně, dotažené do každého detailu, celý proces. Nemohlo to ale pomoci proti lidem, kteří se

rozhodli podvádět. Mimochodem, je to dvanáct let a teprve teď je soud s 27 obžalovanými. Kdy padne rozsudek, nikdo neví. To je přece absurdní.

- **Po těch letech už prakticky nikdo nemůže tušit, co se tam tehdy stalo...**

No právě.

- **Vy jste tehdy nepravosti na ROP Severozápad odhalil. Báli jste se?**

Samozřejmě jsem se bál. V těch vypjatých časech jsem se bál, i když jsem šel vyhodit koš s odpady do

popelnice (úsměv). Pomohla mi asi média, která o tom hodně psala, tak si netroufli mě nějak výrazně zastrašovat. Tehdy tomu fandila celá společnost, lidé chtěli, aby se trestaly evidentní krádeže. Teď už je nálada společnosti trochu jiná, to si přiznajme. Nikoho to vlastně už moc nezajímá. Podobné je to koneckonců i u dotací.

”

CRR je funkční, logicky toho musíme využít

- **Jak to myslíte?**

Když jsem mluvil o odpovědnosti, tak by každý měl chápat, že má odpovědnost taky sám za sebe, ať už je podnikatel, občan nebo ředitel neziskovky. My ale spoléháme na stát. V létě 2022 hořelo České Švýcarsko. Uhašení stálo 250 mil. Kč, pak se na sanaci škod hledaly další dotace, i když se to infrastruktury vlastně moc netknulo. Proč to ale říkám – ještě před pár týdny jsme tu odpovídali na stížnosti podnikatelů, že když se tam hasilo, nemohli podnikat a chtějí po státu náhradu škody. Starostové nám posílali dopisy s požadavky na náhrady škod. Ale stát přece nic nezapálil, není viníkem.

- **Je málo sněhu, tak pomalu očekávejte vlekaře, v létě pak navážou provozovatelé koupališť, když nebude svítit slunce.**

Vy se sice smějete, ale ona je to už v zásadě realita.

... stejně jako v sociálních službách.

- **Máte nějaký osobní cíl, čeho na ministerstvu dosáhnout?**

Samozřejmě. Chci se za sebou ohlédnout a vidět, že se něco povedlo. Nejsem člověk, který si to chce odsedět a užívat si teplé místočko. Na druhou stranu, je mi přes 50, tak jsem střízlivý. Moje mise má být taková, aby to dotační potrubí fungovalo, co nejmiň z něj odtékalo mimo, bylo co nejjednodušší, co nejrychlejší a nikdo u toho nekradl. Ale rád budu i konkrétnější.

- **Směle do toho...**

Základem je, že do toho kvalitního potrubí potřebujete peníze. Nový IROP už má 94 % ve výzvách, třetina je pod smlouvami, takže bude dojíždět jen to, co máme v zásobnících. To se povedlo. Stejně jako se nám podařilo za pouhý jeden rok, že máme z pěti miliard v Národním plánu obnovy 17,5 miliardy. A navíc si nejspíš sáhneme na peníze z povolenek. Zásadní ovšem nyní je změnit myšlení, že dotační peníze tu v takové míře jsou navěky. Proto je již nyní nutné přicházet s jinými formami dotací jako výhodný úvěr, garance či jiná kombinace. Samozřejmě velmi užitečného přinese plán ve vztahu k 3E či úpravě míry podpory nebo lepší zacílení na vybrané priority, a to i z pohledu územního rozdělení.

- **Jaké máte plány s CRR?**

Zásadní. Už asi problesklo, že tam chceme dávat i jinou práci. A k ní i jiné peníze. Vlastně to je tak trochu obchodní model, protože v Centru vidíme potenciál. Byla by škoda teď nevyužít, co se vybudovalo, když to dobře funguje. Příkladem můžou být národní programy, které by CRR mohlo

začít administrovat. Jsou to zhruba dvě miliardy korun ročně.

- **Koneckonců by to nebylo ani poprvé.**

Ano. Trochu nám to disproporčně narostlo, aniž by k tomu byly alokovány peníze. Čtvrtina se platí ze státního rozpočtu, což je zvláště v této době problematické. Ovšem zároveň víme, že lidi na CRR v regionech jsou šikovní, znají problematiku a prostředí v regionech, jsou tam asi i motivovanější. Takže budoucnost tam vidím velmi dobrou, i když to vyvolává pnutí kolem. Ale to zvládneme.

- **Co je podle vás klíčové ve fungování celého procesu?**

Mojí velkou prioritou je sdílení, ať jsou to informace, data, lidi, ale i třeba zkušenosti. Pouze týmová práce přináší kvalitní výsledky. Stejně tak se snažím rušit nesmyslné věci, i když jsou léta zavedené, takže je všichni respektují, ačkoliv racionálně neobstojí. A fakt trvám na tom, že děláme věci, které mají jasný přínos a jsou za ně odpovědní konkrétní lidé. To je ta správná cesta, která funguje, byť je leckdy klikatá a zdoluhavá. ●

Někdejší výklopník a mlýnice, dnes Futureum

Každá dobře investovaná koruna se znásobí. Platí to i pro IROP.

Přinášejí evropské dotace jen okamžitý užitek, nebo vytvářejí další hodnoty a příležitosti, se kterými každá investovaná koruna zvyšuje nebo dokonce násobí svoji hodnotu? Veřejné rozpočty se musí chovat hospodárně a každá utracená jednotka by měla nový, násobný užitek přinášet. Podívejme se, jestli a jak to funguje u konkrétního projektu, který EU podpořila dotací v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Takovým projektem je ostravské Futureum.

Výklopník vagonů a mlýnice černého uhlí tvořily několik desetiletí důležitou součást někdejšího průmyslového areálu v Dolní oblasti Vítkovic. Oba objekty byly součástí technologicky propojeného černouhelného dolu Hlubina, koksovny a vysokých pecí zdejších železáren a vznikly při poslední modernizaci koksovny realizované v polovině

20. století. Po ukončení provozu v roce 1997 se části původních objektů a zařízení odstranily a objekty se dochovaly v torzálním a havarijním stavu se suterény zatopenými podzemní vodou. Společnost BeePartner se rozhodla tuto část industriálního areálu zachránit. Revitalizovaná památka dnes připomíná někdejší historickou funkci, ale

proměnila se také v místo setkávání kreativních lidí, diskusí a prezentací, v laboratoř inovací a experimentování s nejnovějšími technologiemi, v prostor rozvíjející kreativitu. Tři patra nabízejí místo pro prezentace, coworking, výstavy, koncerty, divadelní představení a další kreativní činnosti. Provozovatel objektu usiluje především o propojová-

ní umění s technologiemi a hledáním inovací a kompetencí pro budoucnost. Oba propojené objekty jsou součástí Národní kulturní památky Důl Hlubina a provozně stojí na plně funkčních udržitelných zelených řešeních. „Proměnili jsme původní zatopenou a zdevastovanou ruinu výklopníku a mlýnice černého uhlí v kreativní centrum otevřené lidem. Vytvořili jsme laboratoř, možná přímo Living Lab (pozn: otevřený inovační ekosystém v reálném životním prostředí), která je sama o sobě velkým a otevřeným experimentem,“ říká o projektu jeden z jeho tvůrců, Antonín Šimčík.

Ostravské synonymum změny – DOV

Z hlediska užítka investované podpory je možné se na Futureum podívat jako na samostatný projekt, ještě mnohem zajímavější je ovšem kontext z pohledu celého průmyslového areálu Dolní oblasti Vítkovice (DOV). „Bez finanční podpory z evropských fondů by celý areál DOV nevstal

z popela. Jen by chátral a proces jeho revitalizace by byl velmi pomalý, jestli vůbec nějaký,“ říká Jiří Hudec, vedoucí odboru strategického rozvoje na ostravském magistrátu.

S přímou podporou evropských peněz tu totiž vznikaly i další aktivity, které z průmyslového brownfieldu vytvořily atraktivní společenskou zónu a jedno z nejnavštěvovanějších míst v regionu i celém Česku. Připomeňme si Vysokou pec č. 1, z níž vznikla ikonická vyhlídka Bolt Tower, multifunkční vzdělávací, kulturní a společenské centrum Gong s obrazovou galerií, populárně naučná centra Malý a Velký svět techniky a mnoho dalších. Přímou podporu také nové Národní zemědělské muzeum nebo se díky němu podařilo přivést cyklostezku z centra Ostravy až do Dolní oblasti. Evropské peníze stojí také za znovuzrozením bývalého dolu Hlubina, kde nyní sídlí řada firem, ateliérů a dalších podnikatelských aktivit. V areálu DOV dnes funguje na pětadvacet nejručnějších institucí a provozů, na které jsou navázány desítky dalších

firem, podnikatelů, živnostníků. Vedle aktivit společensko-vzdělávacích, kulturních a rekreačních jsou tu například hudební studia, umělecké ateliéry a několik gastroprovozoven – od kaváren až po pekárnu. Své sídlo sem chce přesunout také značka Kofola. Všechny tyto subjekty zaměstnávají lidi, odvádějí daně a dávají příležitost výdělkem dalším spolupracujícím dodavatelům. Roční návštěvnost areálu přesahuje 1,6 milionu a DOV je už několik let nejnavštěvovanějším mimopražským turistickým cílem v Česku, což generuje zajímavé tržby na vstupném, pronájmech, obchodu a dalších službách. Už tady se efekt každé investované koruny násobí. Mnoho dalších soukromých investic navázalo na už existující infrastrukturu a DOV se dále rozvíjí. Samostatnou kapitolou jsou velké festivaly. Na dva největší, Colours of Ostrava a Beats for Love, sem každý rok přijede asi 250 tisíc návštěvníků a ve špičce dávají práci přibližně pěti tisícům lidí. Další desítky podnikatelských subjektů pak na festivalech finančně profitují.

Divadelní workshopy ve Futureu

Součástí festivalu Meat Design jsou i setkání Gauc Futureum

První udržitelná národní kulturní památka v Česku

Ale zpět do Futarea. Dotace z IROP ve výši necelých 71 milionů korun pokryla asi 85 % uznatelných nákladů. Rozpočet potřebný na kompletní revitalizaci a otevření centra byl pak ještě o něco vyšší. Při revitalizaci památky je však třeba vyřešit nejen náklady investiční, ale zejména provozní. Futureum využívá kombinaci udržitelných technologií a přístupů, díky nimž se provozní náklady snížily na minimum. Jde o jedinou národní kulturní památku u nás, která je energeticky úsporná a také jedinou, na jejíž střeše najdete solární panely, byť očím návštěvníků šikovně skryté.

Laboratoř, galerie nebo muzeum v jednom

Futureum funguje zároveň jako experimentální laboratoř. Spolupracuje s ústavem SOBIC, který se věnuje udržitelnosti a chytrému regionálnímu rozvoji. „Pokoušíme se propojovat svět památek, umění a vzdělávání s technologiemi a udržitelností. Hledáme cestu od černé minulosti k zelené budoucnosti,“

říká o projektu Antonín Šimčík.

Ve spolupráci s VŠB – Technickou univerzitou Ostrava se část prostor využívá také jako testovací platforma k zavádění lokální 5G sítě v kulturní infrastruktuře. Technologickou perličkou je i první uhlíkově negativní trávník v regionu. Díky speciálnímu substrátu (odpadnímu materiálu z čistíren na bázi aktivního uhlí) dokáže trávník růst na neúrodné půdě a dlouhodobě vázat velké množství CO₂.

Peníze dělají peníze

Už z uvedených čísel a aktivit lze odhadnout, jaký ekonomický efekt investice přináší. Futureum sice stabilně zaměstnává jen tři lidi, na jeho chodu a aktivitách se však podílí také několik osob z firmy BeePartner. Už v prvním roce fungování dávalo centrum práci asi desítku firem, které zajišťují potřebný servis k pořádaným akcím. Další desítky subjektů si pak tento zajímavý a inspirativní prostor pronajímají k profesionálnímu focení, natáčení hudebních klipů, pořádání seminářů, workshopů, konferencí nebo firemních akcí.

„V rámci nejrůznějších aktivit se tu setkávají a propojují umělci, inovátoři, kreativci...otevření a zajímaví lidé. Ve spolupráci se skupinou Navzdory například připravujeme první festival udržitelnosti, který se bude věnovat udržitelné módě ve vazbě na recyklaci a upcyclaci materiálů,“ dodává Antonín Šimčík.

Všechny tyto aktivity generují nové příležitosti ke spolupráci a vytvářejí další ekonomický užitek. Nemalé náklady musí provozovatelé navíc opakovaně vynakládat na pravidelné kontroly a revize, které ukládá legislativa. Jsou to však další příjmy firem a institucí, které tyto služby zajišťují a koloběh peněz se i tady dále roztáčí. Výsledkem všech těchto interakcí je síť vláken a vazeb, která generuje nové nápady, projekty, spolupráce, obchody, a nakonec další peníze. Jdou nejen do kapes samotných aktérů, ale také do veřejných rozpočtů. Ačkoliv jsou náklady na revitalizaci podobných objektů vysoké a jejich návratnost dlouhodobá, peníze investované do životaschopných projektů se v dlouhodobém horizontu násobně vracejí. ●

Příjemci jsou naší prioritou

Česko evropským šampionem

- **98 %** finančních prostředků z programového období 2014–2020 proplaceno
- Vyčerpáno **640 mld. Kč**
- **První místo mezi 27 členskými státy EU**
- **Přes 158 mld. Kč** šlo z IROP a programů Evropské územní spolupráce (Interreg)

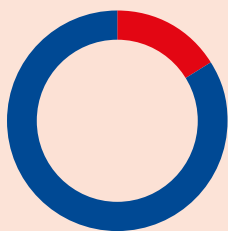

Hledejte informace

Chceme, aby příjemci byli úspěšní. Jsou to naši partneři, a proto se jim snažíme být maximálně nápomocní.

- www.crr.cz/irop/ukonceni-i-rop-2014-2020/ popis kroků ke zdárnému ukončení projektu, informace k hladkému proplacení žádostí o platbu, cenné rady a tipy
- **semináře** k ukončování projektů, předkládání žádostí o platbu, sestavení zpráv o realizaci

IROP 1 ve finiši

- **148 mld. Kč** vyplaceno příjemcům
- **4,6 mld. Kč** čeká na proplacení popřípadě je přislíbeno příjemcům

Kam peníze směřují?

- **12,6 tisíc projektů**
 - › technika pro dobrovolné hasiče
 - › cyklostezky
 - › auta a vybavení pro pečovatelské služby
 - › nové budovy škol a školek
 - › revitalizované památky
 - › nákladné vybavení nemocnic
 - › silnice a mnoho dalšího

Zůstaňme ve spojení

„Komunikace je základ všeho, a to platí i v případě projektového řízení. Proto jsme s příjemci stále ve spojení. S těmi, kdo ukončovali své projekty ve 2. pololetí 2023, jsme probrali problémy, které by mohly s ukončováním nastat. Také jsme si potvrdili plánované harmonogramy a domluvili se na včasné kontrole veřejných zakázek k projektu tak, aby jim mohly být proplaceny všechny požadované finanční prostředky.“

Kateřina Dohnalová, ředitelka odboru řízení Centra pro regionální rozvoj

Podáváme pomocnou ruku

Spolehněte se na práci odborníků CRR, individuální přístup a maximální podporu. Specialisté CRR jsou připraveni pomáhat žadatelům a příjemcům s jejich projekty od začátku až do konce s cílem zajistit jim co možná největší finanční podporu z evropských fondů.

Územní pracoviště pro Integrovaný regionální operační program

Ústecký kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Viktor Kruml

Adresa: Dvořákova 3134/2, 400 01 Ústí nad Labem
E-mail: iropustecky@crr.cz, **tel.:** +420 736 512 421

Liberecký kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Simona Malá

Adresa: U Jezu 525/4, 460 01 Liberec
E-mail: iropliberecky@crr.cz, **tel.:** +420 704 986 521

Středočeský kraj

Vedoucí pracoviště: Mgr. Dana Čechová

Adresa: U Nákladového nádraží 3144/4
 130 00 Praha 3 – Strašnice
E-mail: iropstredocesky@crr.cz, **tel.:** +420 724 251 867

Karlovarský kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Lenka Kyrianová

Adresa: Závodní 391/96C, 360 06 Karlovy Vary
E-mail: iropkarlovarsky@crr.cz, **tel.:** +420 736 527 897

Plzeňský kraj

Specializované pracoviště Centra pro administraci veřejných zakázek

Vedoucí pracoviště: Ing. Magda Sýkorová

Adresa: 17. listopadu 1926/1, 301 00 Plzeň
E-mail: iropplzensky@crr.cz, **tel.:** +420 703 186 836

Odbor centrální administrace (Praha OSS)

Vedoucí pracoviště: Ing. Karel Manoch, MPA

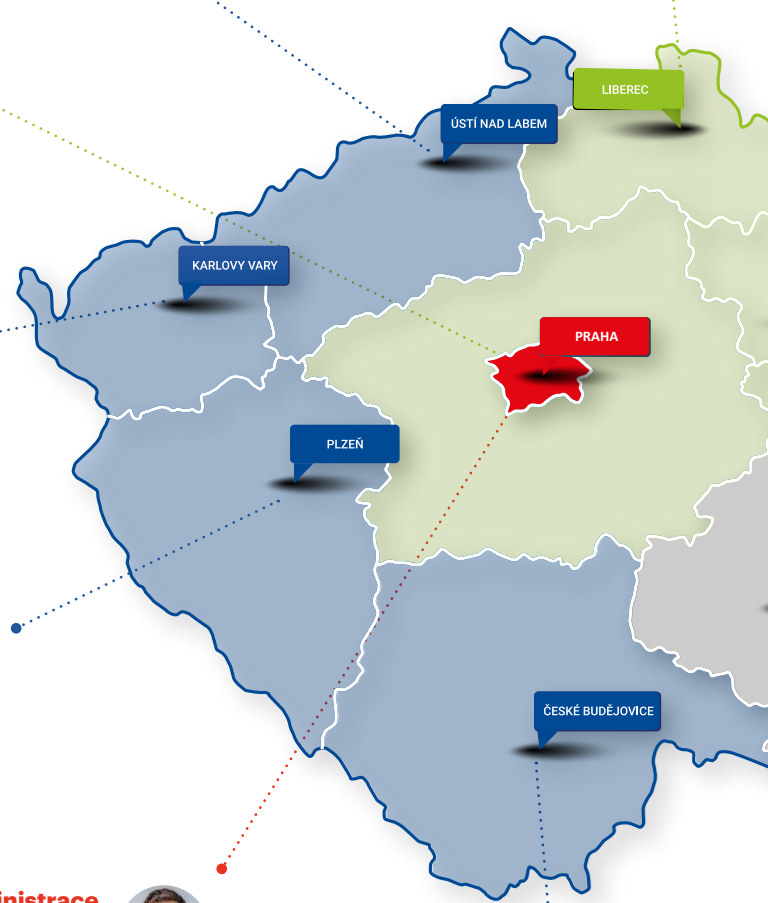
Adresa: U Nákladového nádraží 3144/4, 130 00 Praha 3
E-mail: iroposs@crr.cz, **tel.:** +420 703 186 834

Jihočeský kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Petr Bouška

Adresa: L. B. Schneidera 362/32, 370 01 České Budějovice
E-mail: iropjihocesky@crr.cz, **tel.:** +420 703 186 821

Konzultační servis

Neváhejte se obrátit
 na naše odborníky.
ks.crr.cz

Královéhradecký kraj
Specializované pracoviště Centra
pro administraci veřejných zakázek

Vedoucí pracoviště: Ing. Jakub Řezníček

Adresa: Evropský dům, Švendova 1282, 500 03 Hradec Králové
E-mail: iropkralovehradecky@crr.cz, **tel.:** +420 734 166 385

Pardubický kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Lenka Fodorová

Adresa: náměstí Republiky 12, 530 02 Pardubice
E-mail: iroppardubicky@crr.cz, **tel.:** +420 703 186 966

Olomoucký kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Aleš Marousek

Adresa: Hálkova 171/2, 779 00 Olomouc
E-mail: iropolomoucky@crr.cz, **tel.:** +420 734 166 393

Moravskoslezský kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Gabriela Janošová

Adresa: 30. dubna 635/35, 702 00 Ostrava
E-mail: iropmoravskoslezsky@crr.cz, **tel.:** +420 703 186 962

Zlínský kraj

Vedoucí pracoviště: Ing. Lenka Kolářová

Adresa: J. A. Bati 5648 (budova max 32), 760 01 Zlín
E-mail: iropzlinsky@crr.cz, **tel.:** +420 739 320 641

Jihomoravský kraj
Specializované pracoviště Centra
pro administraci veřejných zakázek

Vedoucí pracoviště: Mgr. Ljubomir Džingozov

Adresa: Mariánské náměstí 617/1, 617 00 Brno-Komárov
E-mail: iropjihomoravsky@crr.cz, **tel.:** +420 705 875 702

Kraj Vysočina

Vedoucí pracoviště: Ing. Renáta Marková

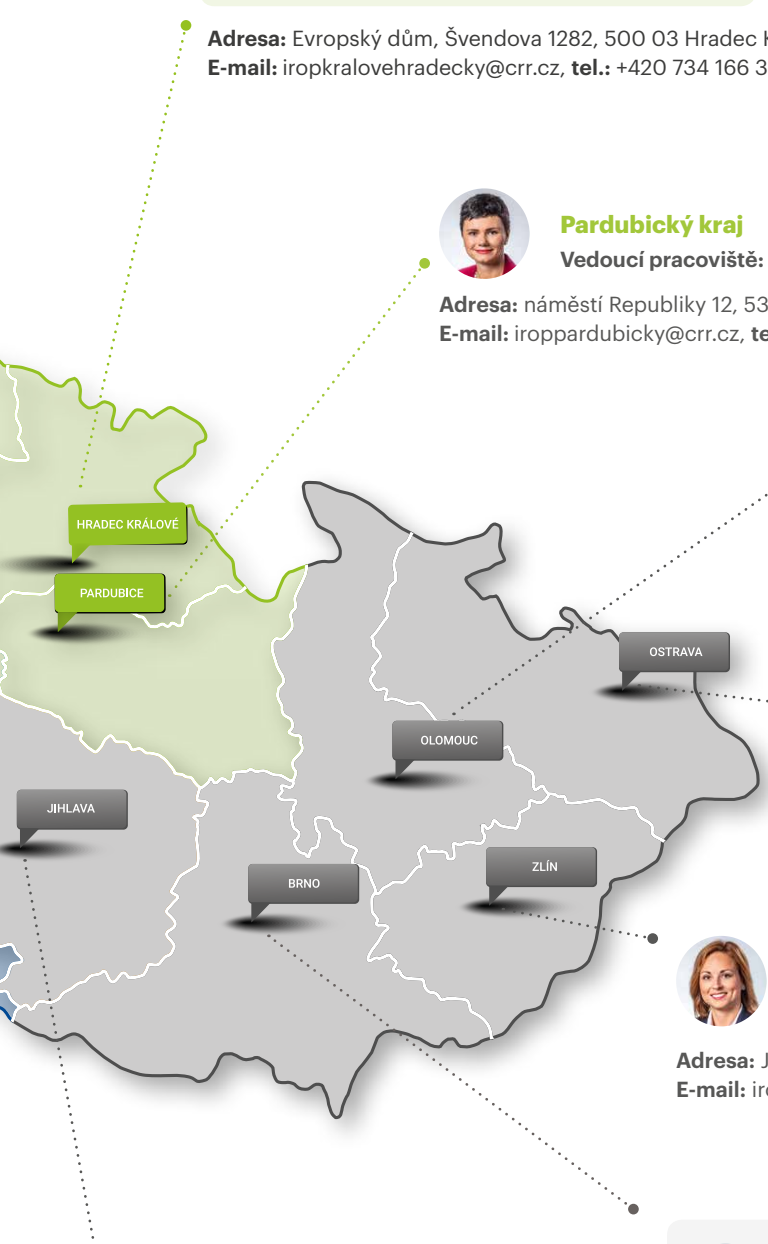
Adresa: Brněnská 2806/71, 586 01 Jihlava
E-mail: iropvysocina@crr.cz, **tel.:** +420 731 697 946

Chcete vědět více?

Důležité informace najdete na webových stránkách MMR ČR a Centra.

Spojte se s námi na sociálních sítích.

crr.cz irop.mmr.cz

Návod: Vyhněte se finančním opravám a krácení dotací

Při kontrole žádosti o platbu může dojít ke krácení nebo nevyplacení požadované dotace. Přestože existuje možnost námitkového řízení, je vždy lepší takovým problémům předejít. A pokud patříte k žadatelům, kterým byla uložena finanční oprava a nedostali jste celou požadovanou dotaci, zde najdete stručný přehled o tom, jak se se situací vypořádat.

Důkladně čtěte pravidla

Finanční oprava nebo krácení dotací je nepříjemná skutečnost, která může přijít až v okamžiku, kdy podáváte žádost o platbu v programu IROP nebo žádost o osvědčení výdajů v programech Interreg (Evropská územní spolupráce). Centrum pro regionální rozvoj proto zprovoznilo speciální webovou stránku, kde se dozvíte všechny podstatné informace o tom, jak krácení dotace předejít a jak se mu případně bránit. Řadu věcí si můžete tzv. „odpracovat“ již v době, kdy o dotaci žádáte nebo pracujete na svém projektu. Přínosné je navštěvovat semináře pro žadatele a příjemce, které Centrum pořádá. Aktuální přehled najdete opět na webových stránkách Centra a webech jednotlivých programů. U projektů z Interregu je možné využít individuálních konzultací, které jsou k dispozici pro každého partnera (konzultace s místně příslušným kontrolorem, který je každému českému partneru projektu přiřazen po schválení projektu). „Žadatelům a příjemcům také doporučujeme pozorně číst pravidla programů a veškerou související dokumentaci,

NA CO SI DÁT POZOR U POŽADOVANÝCH VÝDAJŮ

- Dostatečné doložení všech zrealizovaných výdajů
- Realizovat pouze výdaje, které jsou schválené podmínkami projektu a v souladu se schváleným rozpočtem
- Veškeré výdaje vynakládat v souladu se zásadami definovanými v programové dokumentaci (např. se zásadou hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti);
- Řádně dokládat vznik výdaje dle pravidel náležitostí dokladování a navazující programové dokumentace

včetně platné a aktuální dokumentace k veřejným zakázkám,“ doplňuje Jiří Jansa, ředitel odboru Evropské územní spolupráce. Důležitá je také komunikace. V případě jakýchkoli problémů při realizaci projektu včas informujte příslušné zaměstnance z Centra, nebojte se vše řešit včas s odborníky.

Pozor na nezpůsobilé výdaje

Pokud při kontrole žádosti o platbu najdou pracovníci Centra nějaké pochybnosti, vyzývají příjemce k doplnění či opravě – to se stává v případech, kdy je možné pochybení příjemce napravit. Po ukončení kontroly žádosti o platbu ze strany CRR je příjemci zaslán výsledek kontroly včetně odůvodnění případného finančního krácení. „K finančním opravám a krácení dotace

NA CO SI DÁT POZOR PŘI REALIZACI PROJEKTU

- Dostatečně odůvodnit nerealizaci aktivit projektu
- Dostatečně odůvodnit požadované změny v projektu
- Správně doložit všechny realizované aktivity
- Naplnit všechny schválené indikátory dle rozhodnutí o poskytnutí dotace
- Naplnit principy přeshraniční spolupráce
- Zajistit povinnou publicitu projektu v souladu s požadavky programové dokumentace

NA CO SI DÁT POZOR U VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

- Konzultovat průběh realizace zakázky v dostatečném předstihu – k dispozici jsou vám odborníci Centra
- Mít správně provedený výběr dodavatele a správně nastavená hodnotící kritéria
- Vyvarovat se podstatných změn v závazcích ze smlouvy (tedy mít správně zrealizované/uzavřené dodatky k platným smlouvám o dílo)
- Dodržovat zásady vyplývající z platné legislativy, resp. metodiky pro oblast VZ
- Nenechávejte dokládání dokumentů k VZ na poslední chvíli
- Sledujte stránky Centra, kde jsou vždy aktuální a platné informace

nejčastěji dochází tím, že v žádostech najdeme nezpůsobilé výdaje. Poté vyzýváme příjemce k jejich nahrazení jinými, způsobilými výdaji. Finanční opravy jsou ukládány také za porušení platných ustanovení programové dokumentace, resp. vydaného právního aktu. Jde o chyby při provádění veřejných zakázek, nedostatečné zajištění povinné publicity nebo nenaplnění indikátorů realizace projektu,” upřesňuje Kateřina Dohnalová, ředitelka odboru řízení IROP.

Finanční opravy jsou ukládány dle pravidel každého příslušného programu. Více informací najdete v Příručce pro žadatele a příjemce u IROP a Příručce pro příjemce (v programech přeshraniční spolupráce), resp. v Pokynech pro partnery (programy nadnárodní a meziregionální spolupráce).

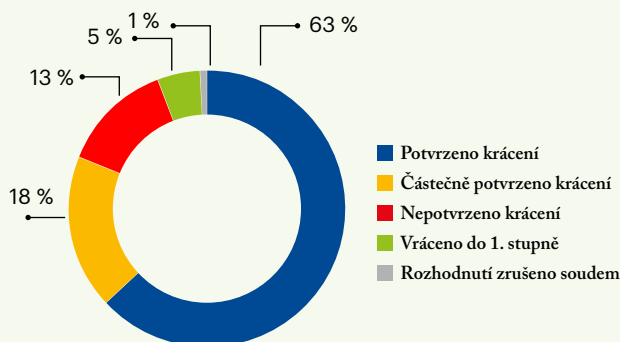
Obrana proti krácení dotace

Příjemce o krácení vždy informujeme a poskytneme jim také možnost si nárokován výdaje obhájit. Proti výsledku kontroly máte do 15 dní možnost podat námitky. Ty nejprve posuzuje Centrum (v případě EÚS řídicí/národní orgán programu), které je může tzv. autoremedurou uznat za důvodné a pokrácené výdaje příjemci doplatit. V případě, že námitkám Centrum nevyhoví, postupuje na Řídicí orgán IROP (MMR). Poskytovatel dotace, tj. ministerstvo pro místní rozvoj, vydává Rozhodnutí o námitkách, které je druhostupňovým rozhodnutím a žádný další řádný opravný prostředek proti němu není přípustný. Jedinou možností obrany je podání správní žaloby ke správnímu soudu do 2 měsíců od doručení rozhodnutí.

Krácení u necelého 1 % žádostí

Celkově bylo v IROP kráceno cca 16 % všech předložených žádostí o platbu. To je zhruba 5 % krácených výdajů z prostředků nárokováných k proplacení. Z hlediska celého IROP došlo v žádostech o platbu ke krácení v objemu necelého 1 % ze všech proplacených žádostí.

Výsledky řízení o námitkách v doposud rozhodnutých případech (IROP)

Do 2 měsíců od doručení rozhodnutí o námitkách má příjemce možnost podat žalobu ke správnímu soudu. Za IROP bylo podáno celkem 75 žalob, z nichž pouze 7 bylo Městským soudem v Praze zrušeno a vráceno zpět MMR.

Kontroly v programu EÚS

V řízení o námitkách v programu EÚS (Interreg) má příjemce možnost podat odvolání proti rozhodnutí kontrolora na Řídicí/Národní orgán programu.

- 6683 kontrol na úrovni českých projektových partnerů ukončeno k 31. lednu 2024
- ve 175 případech (2,6 %) podal partner odvolání proti rozhodnutí kontrolora
- za období 2014–2020 nebyl veden žádný soudní spor vůči Centru
- vůči poskytovateli dotace MMR veden 1 soudní spor – soud potvrdil správný postup Centra a žalobu zamítl

AI přináší revoluci v administraci fondů EU. CRR jí jde naproti.

Na workshopu k využívání umělé inteligence jsme s experty a vizionáři řešili, jak může AI změnit pravidla hry v administraci fondů EU a veřejných zakázek. Představte si veřejnou správu, kde papírování ustoupí chytrým algoritmům a zdlouhavé procesy probíhají rychle a hladce. Společně s ministerstvem pro místní rozvoj jsme této vizi budoucnosti otevřeli dveře. Věříme, že rutinní práce na administraci EU fondů, od IROP přes Interreg až po NPO, lze s AI dělat mnohem efektivněji a její rychlé zapojení do procesu by nám mohlo obrovsky ulehčit od byrokratické rutiny. Specialisté z Microsoftu, Profinit a dalších společností nám tuto myšlenku potvrdili, když nám představili možnosti, které AI veřejné správě nabízí.

Semináře k sociálnímu bydlení

Pokud Vás zajímají výzvy na sociální bydlení, nenechte si ujít některý z našich seminářů:

- Zlín – 2. 5. 2024
- Ostrava – 14. 5. 2024
- Plzeň – 22. 5. 2024

Jedná se o výzvy 101, 102, 116 a 115 (viz např. tato <https://irop.gov.cz/cs/vyzvy-2021-2027/vyzvy/101vyzvairop>).

Národní technické muzeum představilo Tatra 77a

Při příležitosti 90 let od představení prvního aerodynamického automobilu Tatra – vozu Tatra 77 – prezentuje Národní technické muzeum restaurovaný černý vůz Tatra 77a z roku 1937, jehož majitelem byl podnikatel Evžen Porák. Vůz, který je národní kulturní památkou jako součást souboru pěti automobilů NW a Tatra ze sbírky NTM, je k vidění v nové expozici v Centru stavitelského dědictví NTM Plasy. „Gratuluji Národnímu technickému muzeu, že využilo prostředků Evropské unie k restaurování právě této netypické národní kulturní památky. Věřím, že do úžasné pobočky NTM v Plasích, kde je Tatra umístěna, přitáhne davy automobilových zájemců, a rozšíří tak řady jejích návštěvníků,“ řekl Rostislav Mazal, ředitel odboru Řídicího orgánu IROP.

Sbírka inspirativních příběhů oslavuje 30. výročí jednotného trhu EU

V souvislosti s 30. výročím jednotného trhu EU připravili odborníci Enterprise Europe Network sbírku inspirativních příběhů, která ukazuje, jak čtyři základní svobody jednotného trhu – volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu – zjednodušily každodenní obchodní operace a podpořily růst a prosperitu zejména malých a středních podniků v celé Evropské unii. Úspěšné příběhy, je jich celkem 70 ze 17 členských států EU a Islandu, jsou důkazem účinné spolupráce v rámci sítě EEN a dokládají její sílu a funkčnost.

Věříme, že publikace přinese na úspěšných příkladech firmám cenné poznatky, povzbudí je, aby využívaly jednotného trhu EU a zdůrazní podpůrnou roli odborníků ze sítě EEN.

Spoluautorkou publikace je Jitka Ryšavá, vedoucí pracoviště EEN při Centru.

Na ČZU se Centrum představilo jako partner šampionů

Na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity se v únoru 2024 konal už 24. ročník oblíbeného Veletrhu pracovních příležitostí. Také letos překonal zájem studentů naše očekávání. Zastavily se u nás desítky studentů, kteří měli zájem o spolupráci v oblasti stáží a mentoringu, na semestrálních projektech či závěrečných pracích nebo o pracovní pozice vhodné pro absolventy. Nechyběla ani přednáška generálního ředitele Petra Štěpánka, jejímž tématem byla otázka: „Věděli jste, že je Česko evropským šampionem v čerpání fondů EU?“. Jsme rádi, že spolupráce s univerzitami aktivně pokračuje i v tomto roce a těšíme se, že některé ze studentů ČZU už brzy přivítáme jako své kolegy.

Festival ke Dni Evropy u Žitavy

Den Evropy společně oslavíme v sobotu 27. dubna 2024 na louce na Bodu Trojzemí u Žitavy. Organizátoři zde připravili různorodý festival tří zemí pro všechny bez rozdílu věku. Akce také připomene 20. výročí vstupu Polska a České republiky do EU a volby do Evropského parlamentu. Přijďte!

Plán na upgrade Česka se stává skutečností. CRR účinně pomáhá.

Ve světě, kde denně čelíme novým a novým hrozbám, potřebujeme plán. Ten ale nemůže fungovat, když se do něj všichni aktivně nezapojíme. Centrum pro regionální rozvoj (CRR) proto rozšiřuje své činnosti a zapojuje se do Národního plánu obnovy. U digitalizace stavebního řízení a zprostředkování dotačních možností ke komponentě 4.1.3 pro něj však tahle výzva nekončí a hledá stále nové způsoby, jak zlepšovat lidem v Česku život.

Česko se musí posunout dál. Být odolnější, modernější a udržitelnější. Takové myšlenky vyvolala covidová pandemie, která přinesla kromě krize i její řešení – Národní plán obnovy (NPO). Balíček, s jehož pomocí se česká ekonomika bude moci rozvíjet a začne investovat do věcí, které mají smysl. Podpora digitalizace, inova-

tivních start-upů, nových technologií a konkurenceschopnosti českých firem je pro naši zemi zásadní. Stejně tak reformy, které přinesou pozitivní změny v oblasti školství, zdravotnictví, zemědělství, kultury, podnikání či ve vědě. Právě tam poputuje až 228 miliard korun z evropského Nástroje pro oživení a odolnost, které pomohou Česko upgradovat a zlepšit lidem život.

NPO tvoří 7 hlavních pilířů. Každý z nich se potom dělí na dílčí oblasti – komponenty – pro které jsou naplánované konkrétní reformy a investice. Ty nás připraví na klimatické změny v budoucnu, naučí fungovat v digitální době, bojovat proti korupci, dosáhnout energetické nezávislosti, myslet víc na naše zdraví a modernizovat veřejnou správu.

Prioritní oblasti NPO

1. Digitální transformace

37,8
mld. Kč

2. Fyzická infrastruktura a zelená tranzice

95
mld. Kč

3. Vzdělávání a trh práce

45,2
mld. Kč

Digitalizace mění efektivitu stavebních úřadů

Od začátku roku 2024 se CRR zapojilo do digitalizace stavebního řízení. Díky jedné z komponent NPO dostanou české stavební úřady novou IT techniku za více než 250 milionů korun. Celý proces pro získání vybavení jim však usnadní CRR. Po boku ministerstva pro místní rozvoj provede obce a kraje projektovými žádostmi až k úspěšnému získání dotace.

Reforma je součástí 2. dotační výzvy Komponenty 1.6 a úkolem CRR v ní je zajistit obcím a krajům maximální servis, ulehčit jim od byrokracie a zpracovat žádosti i samotné projekty za ně. Z dopisů rozeslaných MMR do datových schránek se úřady dozvěděly, na kolik IT balíčků mají nárok.

Poté už jen pověřily CRR, které podalo žádost o podporu. Aby proběhlo čerpání podpory bez problémů, je potřeba CRR doložit potřebné dokumenty pro podání žádosti o podporu, žádosti o platbu a závěrečné zprávy o realizaci projektu. V době udržitelnosti se pak jedná o dokumenty pro průběžnou a závěrečnou zprávu o udržitelnosti projektu.

„Vše uděláme za vás – od podání žádosti až po předání poslední zprávy o udržitelnosti. Veškeré důležité informace žadatelům průběžně zasiláme a jejich jménem projekty dotáhneme až do zdárného konce. Kompletní informace k digitalizaci stavebního řízení žadatelé najdou ve speciální sekci na našich webových stránkách. Poradíme jim i přes informační linku na e-mailové adrese dsr@crr.cz,” říká generální ředitel CRR Petr Štěpánek.

Centrum informuje o dotačních možnostech

Subkomponenta 4.1.3 z Národního plánu obnovy vám může při přípravě investičních projektů finančně ulehčit. Nabídne subvenci na pořízení projektové dokumentace, studie proveditelnosti, realizaci architektonické soutěže a dalších aktivit. CRR vám nově zprostředkuje aktuální možnosti čerpání finančních prostředků z této oblasti podpory.

S kvalitní projektovou přípravou žadatelé zvládnou navazující projekty, a to včetně těch podpořených z IROP či jiných dotačních i vlastních prostředků. Také si u CRR můžou ověřit, jestli je pro

ně možné zajistit projektovou přípravu z NPO a následnou realizaci projektu provést z IROP.

„Obratě se na nás přes aplikaci Konzultační servis, kde vám naši odborníci poskytnou další důležité informace a rádi zodpoví všechny vaše dotazy. Poradit se můžete také na našich regionálních pobočkách, které najdete v každém kraji,” doplňuje Petr Štěpánek.

K cestovnímu ruchu máme blízko

Nejčerstvější novinkou v agendě CRR je administrace národních dotací, konkrétně z oblasti podpory cestovního ruchu. Od března tohoto roku provádíme hodnocení žádostí předložených do výzev, které se zaměřují na marketingové aktivity v cestovním ruchu od komunikace, výzkumů a inovací až po podporu produktů a na rozvoj infrastruktury. Tyto projekty zkvalitní turistické trasy pro pěší, lyžaře, cyklisty či vodáky, podpoří rozvoj navigačních a informačních systémů a přispějí i k ekologičtější turistické dopravě v regionech. I v tomto případě budeme žadatelům maximálně nápomocní a pomůžeme jim s bezproblémovým získáním podpory.

4.

Instituce, regulace a podpora podnikání v reakci na covid-19

10,3
mld. Kč

6.

Zdraví a odolnost obyvatel

12,4
mld. Kč

5.

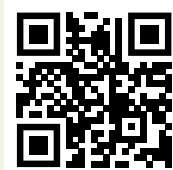
Výzkum, vývoj a inovace

10,1
mld. Kč

7.

REPowerEU

17,4
mld. Kč

Národní plán obnovy

Konzultační servis

Novinka, která ukáže hodnoty EU

Evropská komise v programovém období 2021–2027 zavedla pro dotační programy nový prvek – *Strategické projekty*. V celé Evropě jdou každoročně peníze na tisíce projektů – a EU chce vyzdvihnout právě ty, které mají klíčový a symbolický význam. Cílem novinky je připravit jim půdu, aby mohly vyprávět příběh programu a informovat o přínosech politiky soudržnosti.

CÍLEM JE KREATIVNÍM ZPŮSOBEM ZVÝŠIT POVĚDOMÍ VEŘEJNOSTI O EVROPSKÝCH STRATEGICKÝCH PROJEKTECH A JEJICH PŘÍNOSECH, KOMUNIKOVAT HODNOTY EU A PŘÍNOS FONDŮ V REGIONECH.

Jak je znáte? Jsou to klíčové projekty, které významným způsobem přispívají k dosažení cílů dotačních programů. IROP 2021–2027 vybral napříč Českou republikou 11 strategických projektů, které se v následujících letech dočkají významného zvýraznění, komunikace a vyprávění vlastního příběhu nejen na našem území, ale v celé EU. Připravme se na to, že o nich ještě hodně uslyšíme – vedle propagace u široké veřejnosti ale také budou pravidelně monitorovány.

Co jsou Strategické projekty v IROP?

Soustředili jsme se na projekty, které významným způsobem přispívají k do-

sažení cílů IROP 2021–2027, reprezentují hodnoty EU a principy kohezní politiky. Přitom nejde jen o peníze. Vybraná sestava nemusí nutně být žebříček s největším finančním objemem nebo velkým množstvím výstupů. Jako strategicky důležité jsou vybrány takové projekty, které jsou zásadní pro IROP, významným způsobem přispívají k dosažení cílů programu a mají přínos pro region nebo komunitu v místě, kde vznikají. V IROP nakonec padl výběr na 11 strategických projektů – individuální i integrované. Z nich jsou už tři v realizaci, zbývající prozatím prochází přípravnou fází.

Jak pomůže IROP s propagací?

IROP může strategickým projektům pomoci navrhnout komunikační aktivitu nebo akci. Společně s příjemci dotace je bude IROP komunikovat a zviditelňovat. Upozorní také na jejich významné milníky. V případě významné komunikační akce pomůže zajistit eventovou agenturu.

PŘEHLED STRATEGICKÝCH PROJEKTŮ IROP 2021–2027

- Rekonstrukce učeben a výstavba nové haly pro odborný výcvik – Obchodní akademie a střední škola polytechnická, Veselí nad Moravou
- Kasárna muzejní kreativity Muzea východních Čech v Hradci Králové
- Digitalizace konzulárních agend
- Integrované řešení kláštera Rosa Coeli
- Klinika infekčních nemocí ve FN Hradec Králové
- Park Čtyři dvory
- Dům sociálních služeb Mikroregionu Tanvaldsko
- Vodíkové údolí v ITI Ostravsko
- Centrální dopravní terminál Jihlava – I. etapa
- Centrála NÚKIB pro zajištění kybernetické bezpečnosti ČR – Černá Pole
- Jednotný systém varování a informování

IROP má i své další zdroje, které pomůžou všeobecnému povědomí. Nabízí možnost nafotit projekt (stav před, průběh, stav po). Natočí video, zpropaguje projekt na sociálních sítích, napíše o něm tiskovou zprávu nebo vytvoří PR článek.

V neposlední řadě zviditelní strategické projekty ve svých komunikačních aktivitách i Evropská komise.

Na čem se už pracuje:

Kasárna muzejní kreativity Muzea východních Čech v Hradci Králové

Příjemce: Královéhradecký kraj

Dotace: 179 038 462 Kč

ITI: Hradecko-pardubická aglomerace

Cílem je využít potenciál kulturního dědictví soustředěného ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové. Jde o revitalizaci a rekonstrukci brownfieldových prostor Vrbenského kasáren. Vzniknou nové expozice, odborná infrastruktura pro činnost muzea, adekvátní zázemí pro návštěvníky.

Digitalizace konzulárních agend

Příjemce: Ministerstvo zahraničních věcí

Dotace: 175 663 609 Kč

Nově vybudovaný komplexní informační systém pomůže s digitalizací konzulárních agend. Podpoří jejich výkon a zároveň vzniknou nové on-line služby pro občany ČR, které jim pomůžou efektivně a rychle řešit situace nastalé v zahraničí. Systém významně zefektivní a zjednoduší práci na jednotlivých zastupitelských úřadech. Díky integraci na eGovernment zrychlí i komunikaci s orgány veřejné správy ČR.

Rekonstrukce učeben a výstavba nové haly pro odborný výcvik – Obchodní akademie a střední škola polytechnická Veselí nad Moravou

Příjemce: Obchodní akademie a střední škola polytechnická Veselí nad Moravou, příspěvková organizace

Dotace: 57 253 000 Kč

Rekonstruované a nové odborné učebny zajistí odpovídající bezpečnostní, bezbariérové a hygienické podmínky výuky. Sníží se neúnosná energetická náročnost pracoviště, učební plochy se optimalizují. Učebny jsou zaměřeny na polytechnické vzdělávání, přírodní vědy a digitální technologie. Prioritou je zlepšení vzdělávací infrastruktury pro učební obory ve vazbě na požadavky trhu práce a rovný přístup ke vzdělání.

Bilance: úspěšný rok 2023 a nezastavujeme

Loňský rok přivedl na svět 31 kompletně hotových a proplacených projektů. Integrovaný regionální operační program (IROP) jede na plné obrátky. První poločas programového období 2021–2027 máme téměř za sebou a to znamená jediné: kvantum projektů už je v procesu, a některé už se dokonce finalizují. Hodnocením prošlo 1 740 žádostí za více než 33 miliard korun a slíbenou finanční podporu přesahující 27,6 miliardy korun má přesně 1 316 projektů.

Nejlépe si v minulém roce vedl Moravskoslezský kraj, do kterého zamíří 3,1 miliardy korun na 193 projektů. Další místa obsadil Středočeský kraj se 159 projekty za 2,2 mld. Kč a Jihomoravský kraj, kde projekty dostanou 2,9 mld. Kč.

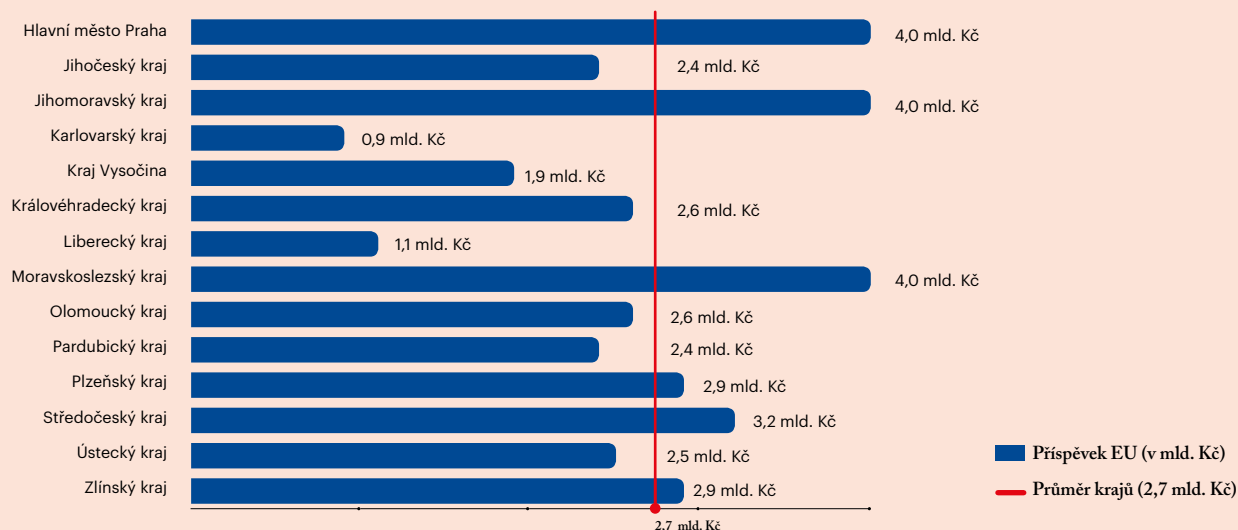
Většina výzev už je venku

Mimo to IROP žadatelům nabídl dalších 41 miliard ve 43 vyhlášených výzvách, které pomohou revitalizovat české kulturní dědictví, podpoří kvalitní sociální péči, oblast dopravy, zdravotnictví, vzdělávání či zelenou infrastrukturu

NEJVÍCE PENĚZ ŽÁDAJÍ PŘÍJEMCI NA VEŘEJNOU DOPRAVU, VZDĚLÁVÁNÍ, eGOVERNMENT A KYBERBEZPEČNOST.

a kyberbezpečnost. Nejpopulárnějšími z nich jsou již tradičně výzvy na podporu školství, především ty zaměřené na mateřské školy, které už jsou z části vyčerpané. Od začátku období se povedlo vyhlásit výzvy za 110 miliard korun, což je 96 % z celkového objemu programu. Mnoho výzev se však ještě ani zdaleka nevyčerpal. „Z projektů schválených k realizaci v roce 2023 dojde k modernizaci a vzniku 1 333 odborných učeben na

Schválená finanční podpora z IROP 2 v jednotlivých krajích k březnu 2024

základních školách, navýší se počet míst ve školkách pro 1 966 dětí a zrekonstruuje se 46 pracovišť následné a paliativní péče. Bezpečné a komfortní cestování bude možné po 42 kilometrech nově zrekonstruovaných silnic, vyroste přes 10 silničních mostů a na novou úroveň se posune také veřejná doprava ve 13 českých městech,“ uvádí Rostislav Mazal, ředitel Řídícího orgánu IROP na ministerstvu pro místní rozvoj. Nemalé jsou i investice do kultury, s nimiž se revitalizace dočká 26 národních kulturních památek, 31 muzeí a 54 knihoven.

Konzultace jsou klíčem k úspěchu

Spolu s kontrolou a hodnocením projektů poskytují odborníci z Centra pro regionální rozvoj co největší možnou podporu s přípravou a průběhem projektů z IROP. Spolupráci s žadateli a příjemci zhodnotila Kateřina Dohnalová, ředitelka odboru řízení Centra: „Přes aplikaci Konzultační servis zodpověděli naši specialisté přes 4 000

dotazů. Naživo se setkali s více než 1 700 z nich během seminářů a výročních konferencí regionálních poboček. Že je Centrum skvělým partnerem v regionech, dokládají pozitivní reakce účastníků těchto akcí, kteří si cení našeho individuálního přístupu a výborné komunikace.“

Fokus na zdravotnictví

Rok 2024 posouvá IROP o další kus dál, a to hlavně díky aktivitě příjemců. Ti měli k březnu 2024 z evropských fondů přislíbeno přes 37,4 miliardy korun na 1 808 svých projektů. Do každého z českých regionů v průměru zamíří 2,7 mld. Kč a do konce programu bude podpora už jenom růst. Nejvíce peněz si příjemci zatím vyžádali na atraktivnější, chytřejší a čistší veřejnou dopravu (10,3 mld. Kč), již zmíněné vzdělávání (9,2 mld. Kč) a eGovernment a kyberbezpečnost (5,6 mld. Kč). Stále však zbývá spousta peněz na projekty, které se připravují, nebo čekají na otevření nových výzev.

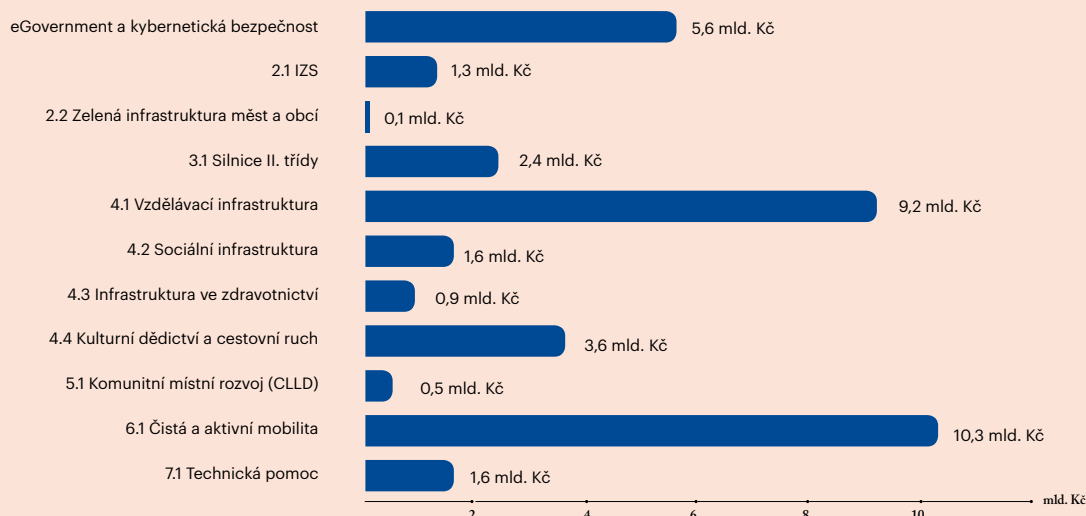
V tomto roce se žadatelé mohou těšit

ROK 2023 V KOSTCE

- 41 miliard korun ve 43 nových výzvách
- 1 740 vyhodnocených žádostí
- 1 316 projektů za 27,6 miliardy v realizaci
- 100 schválených žádostí o platbu
- 31 dokončených a proplacených projektů
- 52 seminářů a 12 výročních konferencí
- 4 000 zodpovězených dotazů

na 13 připravovaných výzev, které zahrví čtyřleté představování programu. Zajásají především příjemci z oblasti zdravotnictví, protože jeho rozvoj bude hlavním cílem nových výzev. Konkrétně půjde o podporu komunitní psychiatrické péče, urgentních příjmů, onkologické péče a ochrany veřejného zdraví před infekčními onemocněními.

Čerpání peněz z IROP 2 dle oblastí podpory k březnu 2024

Integrovaný regionální operační program

Vyhlášené výzvy v roce 2024

Přehled výzev	Alokace	Termíny pro příjem žádosti
101. výzva IROP – Sociální bydlení II. – SC 4.2 (MRR)	1,97 mld. Kč	od 21. 2. 2024 do 21. 2. 2025
102. výzva IROP – Sociální bydlení II. – SC 4.2 (PR)		
115. výzva IROP – Sociální bydlení II. KPSV+ – SC 4.2 (MRR)		
116. výzva IROP – Sociální bydlení II. KPSV+ – SC 4.2 (PR)		
81. výzva IROP – Cestovní ruch – SC 4.4 (MRR)	856 mil. Kč	od 9. 4. 2024 do 10. 9. 2024
82. výzva IROP – Cestovní ruch – SC 4.4 (PR)		od 10. 4. 2024 do 10. 9. 2024
87. výzva IROP – Další vzdělávání – SC 4.1 (MRR)	401 mil. Kč	od 22. 4. 2024 do 22. 5. 2024
88. výzva IROP – Další vzdělávání – SC 4.1 (PR)		od 23. 4. 2024 do 22. 5. 2024
91. výzva IROP – Podpora vzniku základní sítě infekčních klinik a oddělení – SC 4.3 (MRR)	1,84 mld. Kč	od 24. 4. 2024 do 24. 4. 2025
92. výzva IROP – Podpora vzniku základní sítě infekčních klinik a oddělení – SC 4.3 (PR)		
93. výzva IROP – Podpora vzniku základní sítě infekčních klinik a oddělení – SC 4.3 (ČR)		
45. výzva IROP – Rozvoj neveřejné síťové infrastruktury veřejné správy – SC 1.1 (MRR)	2,98 mld. Kč	od 14. 5. 2024 do 30. 4. 2025
46. výzva IROP – Rozvoj neveřejné síťové infrastruktury veřejné správy – SC 1.1 (PR)		
47. výzva IROP – Rozvoj neveřejné síťové infrastruktury veřejné správy – SC 1.1 (ČR)		
95. výzva – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče – SC 4.1(MRR)	704 mil. Kč	od 27. 5. 2024 do 30. 9. 2025
96. výzva – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče – SC 4.1(PR)		

Plánované výzvy v roce 2024

Přehled výzev	Alokace	Termíny vyhlášení výzev
89. výzva IROP – Kybernetická bezpečnost – NÚKIB – SC 1.1	408 mil. Kč	duben 2024
97. výzva IROP – Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče – SC 4.3 (MRR)	178 mil. Kč	květen 2024
98. výzva IROP – Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče – SC 4.3 (PR)		
103. výzva IROP – Vznik a modernizace urgentních příjmů – SC 4.3 (MRR)	4,8 mld. Kč	červen 2024
104. výzva IROP – Vznik a modernizace urgentních příjmů – SC 4.3 (PR)		
105. výzva IROP – Vznik a modernizace urgentních příjmů – SC 4.3 (ČR)		
99. výzva IROP – Podpora integrované onkologické péče – SC 4.3 (MRR)	2,98 mld. Kč	září 2024
100. výzva IROP – Podpora integrované onkologické péče – SC 4.3 (PR)		
83. výzva IROP – Podpora ochrany veřejného zdraví – SC 4.3 (MRR)	500 mil. Kč	říjen 2024
84. výzva IROP – Podpora ochrany veřejného zdraví – SC 4.3 (PR)		
85. výzva IROP – Podpora ochrany veřejného zdraví – SC 4.3 (ČR)		
95. výzva – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče – SC 4.1 (MRR)	592 mil. Kč	listopad 2024
96. výzva – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče – SC 4.1 (PR)		

Aktuální informace:

Vše důležité hledejte v Obecných pravidlech pro žadatele a příjemce a u jednotlivých výzev.

Evropská územní spolupráce

Výzvy pro program Interreg ČR – Polsko

Priorita	Specifický cíl	Typ výzvy	Předpokládaný termín vyhlášení výzvy	Poslední termín pro podání záměrů	Poslední termín pro podání žádostí	Alokace výzvy – EFRR (EUR)	Podporované aktivity
Priorita 1: Integrovaný záchranný systém a životní prostředí	1.1. Integrovaný záchranný systém	kolová	8. 4. 2024	26. 6. 2024	9. 10. 2024	3 501 776	Systémová opatření pro posílení přeshraniční spolupráce složek IZS a složek krizového řízení. Vzdělávání a výměna zkušeností, společná cvičení a výměnné stáže. Modernizace/pořizování specializované techniky nezbytné pro prevenci a odstraňování následků rizik spojených se změnami klimatu.
Priorita 3: Doprava	3.1 Zvýšení přeshraniční mobility v česko-polském pohraničí – silnice	kolová	8. 4. 2024	26. 6. 2024	9. 10. 2024	4 530 293,59	Příspěvek na rozvoj silniční infrastruktury pro rozvoj přeshraniční veřejné a bezemisní individuální dopravy: Zvýšení využití infrastruktury pro přeshraniční veřejnou dopravu a pro bezemisní individuální dopravu. Snížení zátěže dopravy pro životní prostředí. Zvýšení bezpečnosti silničního provozu a odstranění úzkých hrdel silniční dopravy. Na české straně určeno pro silnice II. a III. třídy.

Bližší informace k výzvám naleznete na stránkách programu česko-polské přeshraniční spolupráce www.cz-pl.eu.

Národní plán obnovy

Vyhlášené výzvy

Komponenta	Název výzvy	Druh výzvy	Termín vyhlášení výzvy	Termín pro podání žádosti	Alokace výzvy (Kč)	Podporované aktivity
1.6.1	Zavedení nového stavebního zákona do praxe „IT vybavení pro stavební úřady“ (2. výzva)	průběžná	12. 1. 2024, 14:00	29. 9. 2024, 14:00	252 196 095	Zajištění nezbytného IT vybavení pro fungování nové struktury stavebních úřadů – nákup standardizovaných balíčků IT vybavení vyšší kvality prostřednictvím centrální veřejné zakázky.
4.1.3	Finanční podpora přípravy projektů v souladu s cíli EU – příprava projektů dostupného a udržitelného nájemního bydlení (1. výzva)	průběžná	1. 11. 2023, 16:00	30. 4. 2024, 14:00	150 000 000 (bez DPH)	Podpora přípravy projektové dokumentace ve všech jejích fázích na výstavbu či rekonstrukci bytových domů a dále např. architektonické studie, soutěžní dokumentace na architektonickou soutěž, PPP smluv apod.
4.1.3	Finanční podpora na přípravu projektů souladných s cíli EU (velké projekty; 2. výzva)	průběžná	12. 2. 2024, 16:00	31. 5. 2024, 14:00	500 000 000 (bez DPH)	Příprava projektů reagujících na nové výzvy digitální a zelené tranzice v souladu s cíli EU. Podpora konkrétních projektů zvyšujících investiční připravenost a absorpční kapacitu veřejných investorů v souladu s cíli EU (pořízení projektové dokumentace, příprava soutěžní dokumentace, studie stavebně technologického řešení, studie proveditelnosti, realizace architektonické soutěže, příprava PPP smluv).
4.1.3	Finanční podpora přípravy projektů souladných s cíli EU (podpora projektů již předložených do výzev; 4. výzva)	průběžná	12. 2. 2024, 16:00	31. 5. 2024, 14:00	70 000 000 (bez DPH)	Podpora procesů vedoucích ke zvýšení celkové výkonnosti ekonomiky v souladu s cíli EU v oblasti školství, zdravotnictví, ekologie, energetiky, dopravy, bydlení a dalších. Podpora zvýšení investičního potenciálu obcí a jejich schopnosti investovat do realizace projektů ve vybraných oblastech. Motivace obcí k úspěšné realizaci již připravených projektů. Finanční podpora přípravy projektů, které jsou v souladu s cíli EU v oblasti zelené a digitální tranzice, příprava projektové dokumentace, architektonické studie, soutěžní dokumentace, PPP smluv apod.

Plánované výzvy

Komponenta	Název výzvy	Druh výzvy	Předpokládaný termín vyhlášení výzvy	Předpokládaný termín pro podání žádosti	Alokace výzvy (Kč)	Podporované aktivity
4.1.3	Finanční podpora přípravy projektů v souladu s cíli EU – příprava projektů dostupného nájemního bydlení (5. výzva)	průběžná	8. 1. 2024	29. 11. 2024	400 000 000	Příprava projektové dokumentace ve všech jejích fázích na výstavbu či rekonstrukci bytových domů a dále např. architektonickou studii, přípravu soutěžní dokumentace a architektonickou soutěž, přípravu PPP smluv apod.

Aktuální informace:

Národní dotace

Vyhlášené výzvy

Název	Typ výzvy	Termín vyhlášení výzvy	Předpokládaný termín pro podání žádostí	Alokace výzvy (Kč)	Podporované aktivity
2.5.3 Výzva č. 1 podávání žádostí o poskytnutí dotace z podprogramu 117D926 Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2023, dotační titul DT2	průběžná	8. 1. 2024	31. 5. 2024, 12:00	200 000 000	Rekonstrukce nebo opravy majetku poškozeného živelní pohromou, popř. pořízení nového majetku plnícího tutéž funkci, kterou plnil majetek pohromou zničený. Zejména obnova mostů a komunikací, veřejného osvětlení, veřejných prostranství a veřejných budov, zařízení a obnova staveb, zařízení technické a preventivní infrastruktury, odstranění nánosů ve vodních tocích a vodních dílech apod.
Výzva č. 1 k podávání žádostí o poskytnutí dotace z podprogramu 117D926 Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2024, dotační titul DT2	průběžná	13. 3. 2024	31. 5. 2025, 12:00	100 000 000	Rekonstrukce nebo opravy majetku poškozeného živelní pohromou, popř. pořízení nového majetku plnícího tutéž funkci, kterou plnil majetek pohromou zničený. Zejména obnova mostů a komunikací, veřejného osvětlení, veřejných prostranství a veřejných budov, zařízení a obnova staveb, zařízení technické a preventivní infrastruktury, odstranění nánosů ve vodních tocích a vodních dílech apod.
2.4.2 Výzva k podávání žádostí o poskytnutí dotace v roce 2024 z podprogramu Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách	kolová	3. 4. 2024	28. 6. 2024, 12:00	117 000 000	Podpora demolice budov dříve využívaných k bydlení, ubytování či rekreaci nebo sloužících jako občanská vybavenost v obcích s rizikem vzniku sociálně vyloučené lokality.

Aktuální informace:

Reforma přezkumu zadávání veřejných zakázek

Jednou z hlavních priorit ministerstva pro místní rozvoj (MMR) je příprava reformy v oblasti dozoru nad zadáváním veřejných zakázek. Tento úkol vyplývá také z programového prohlášení vlády a byl dále konkretizován v rámci jednání předsedů koaličních stran, kdy v prosinci loňského roku došlo k projednání a schválení hlavních pilířů reformy.

Hlavním cílem záměru reformy je především zrychlení přezkumu zadávacích řízení zahajovaných na návrh dodavatelů. Snahou je upravit přezkum v souladu s cílem tzv. „přezkumných“ směrnic EU tak, aby o návrhu dodavatele rozhodl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Úřad) co možná rychle, efektivně a kvalitně. Rychlejší cesta k autoritativnímu rozhodnutí by měla zároveň zvýšit atraktivitu veřejných zakázek a zefektivnit zadávání veřejných zakázek zejména u strategických investic. Jednotlivé pilíře budoucí právní úpravy jsou tedy následující:

1) Jednoinstanční rozhodování v řízeních na návrh

Přezkum veřejných zakázek před Úřadem v současné době probíhá ve dvou instancích (následují pak až dvě instance soudní). Po rozhodnutí Úřadu v I. stupni má strana, která není s rozhodnutím spokojena, možnost obrátit se prostřednictvím rozkladu na předsedu Úřadu coby II. stupeň, který zásadně buď rozhodnutí potvrdí, nebo vrátí I. stupni k novému projednání.

Jeho poradním orgánem je rozkladová komise, jejíž názor však předseda úřadu nemusí respektovat. Ačkoliv se jedná o běžný postup podle českého správního řádu, v oblasti veřejných zakázek je v rámci zemí EU dvouinstanční správní přezkum naprostou raritou.

Řízení o návrh je svou povahou kontraktorní a oproti řízení o přestupku (ex offa) nejde o typické správní řízení. Přezkumné směrnice EU přitom vyžadují, aby o návrhu jako další odvolací instance vždy rozhodoval soud, čímž II. stupeň správního řízení představuje nadstandard, který využívá Česká republika jako jediná z 27 členských států EU a jehož vypuštěním lze výrazně zrychlit rozhodování o návrzích, a tím zkrátit blokaci zadavatele v možnosti uzavřít v přezkoumávaném zadávacím řízení smlouvu. Proti (jednoinstančnímu) rozhodnutí Úřadu by se samozřejmě i nadále mohly strany bránit, a to žalobou ke Krajskému soudu v Brně.

2) Kolektivní rozhodování v prvním stupni

Dle aktuálně účinné právní úpravy rozhoduje o rozkladu předseda Úřadu na doporučení rozkladové komise. Od doporučení rozkladové komise se může předseda dle svého uvážení odchýlit. Pro představu v roce 2022 se jednalo o přezkum 75 veřejných zakázek. Toto soustředění moci (monokratické rozhodování předsedou Úřadu) je opět v rámci členských států raritou a je dlouhodobě kritizováno transparentními spolky.

K posílení transparentnosti a důvěryhodnosti rozhodování navrhuje MMR zavedení rozhodování případů v tříčlenných (kvazisoudních) sená-

tech. Jejich stálí členové budou voleni na určité funkční období z řad respektovaných odborníků v oblasti zadávání veřejných zakázek. Vedle dvou stálých členů by se na rozhodování každého senátu účastnil vždy také jeden expert z praxe, určený k jednotlivým případům, podobně jako je dnes určován zpravodaj v rámci rozkladové komise na II. stupni. O mimořádně složitých případech, kdy by bylo nezbytné sjednocovat rozhodovací praxi, by pak dle návrhu MMR rozhodovalo plénum, ve kterém by byli řádní členové senátů posílení také o místopředsedu/místopředsedkyni. Takovýmto nastavením dojde k žádoucímu rozložení rozhodovacích pravomocí při zachování odbornosti a kvality rozhodování.

Dalším novým prvkem by pak po vzoru německé právní úpravy bylo ústní jednání, které by se konalo ve velmi krátké době od podání návrhu (navrhováno je do 20 pracovních dnů) a na kterém by Úřad sdělil účastníkům svůj předběžný právní názor, který by zároveň odvodnil a poskytl účastníkům prostor pro jejich reakci. Častěji než nyní by mělo docházet k tomu, že navrhovatel vezme svůj návrh zpět a ušetří 65 % kauce, případně že zadavatel sám návrhu vyhoví tím, že vadný úkon autoremedurou zruší. I toto opatření pak má potenciál přispět jak ke zrychlení přezkumu, tak ke kultivaci vztahů mezi zadavateli a dodavateli.

3) Role ÚOHS v řízení o návrhu – více rozhodce, méně vyšetřovatel

Úřad dnes i v řízeních o návrhu uplatňuje „vyšetřovací“ zásadu a zjišťuje

velmi podrobně stav věci. Dochází tedy k nacházení „materiální pravdy“, což je administrativně a časově náročné, neboť Úřad široce prověřuje a zajišťuje argumenty a podklady pro rozhodnutí, a to i nad rámec tvrzení navrhovatele. Podle návrhu MMR by Úřad neměl povinně vyšetřovat a zjišťovat materiální pravdu, ale v souladu se zásadou „projednací“ měl vycházet zejména z důkazů, které byly předloženy, případně navržené stranami. Až v situaci, kdy by důkazy nebyly pro rozhodnutí ve věci dostačující, prováděl by Úřad i jiné důkazy. Bylo by tak především odpovědností stran svá tvrzení vyargumentovat a podepřít důkazy. Dodavatelé by měli být schopni jejich tvrzení opřít o návrhy důkazů, zadavatelé by měli být schopni odůvodnit svůj postup, případně nastavení zadávacích podmínek (což platí již dnes).

Naopak v řízeních o přestupku, která jsou zahajována na základě podnětu nebo ex offa (ÚOHS na základě jeho vlastních zjištění), se samozřejmě i nadále uplatní dosavadní „vyšetřovací“ postup podle správního řádu.

4) Soudní přezkum se lhůtou pro rozhodnutí

Soudní přezkum rozhodnutí vydaných Úřadem provádí Krajský soud v Brně, ve svém rozhodování však v tuto chvíli není nikterak časově limitován. Pokud Úřad rozhodne o návrhu v neprospěch dodavatele, dodavatel podává žalobu ke Krajskému soudu v Brně a žalobu může spojit s návrhem na vydání předběžného opatření k zajištění další blokáce zadávacího řízení. Již dle dnešní úpravy (od novely účinné od 16. 7. 2023) je návrh na vydání předběžného opatření spojen s povinností složit

kauci, jako byla v řízení před Úřadem. Podle návrhu MMR by lhůta pro podání žaloby měla být zkrácena ze 2 měsíců na 2 týdny, zároveň by však během této lhůty platil zákaz uzavřít smlouvu ze zákona. Pokud dodavatel podá s řádně a včas podanou žalobou i návrh na vydání předběžného opatření (PO) a uhradí kauci, pak by soud měl o vydání PO rozhodnout do 15 dnů a zároveň své meritoriální rozhodnutí o žalobě vydat ve lhůtě 90 dnů. Pouze ve výjimečných odůvodněných případech by bylo možné lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů.

5) Úřad nevstupuje do probíhajících zadávacích řízení ex offa

Návrh reformy předpokládá, že Úřad by nezasahoval do běžících zadávacích řízení, a tedy ve vztahu k nim by nezasahoval řízení o přestupku (ex offa). Alternativně by Úřad sice řízení zahájil, ale nevydával předběžné opatření. Bylo by tak na úvaze zadavatele, zda konečné zadání zakázky pozdrží do rozhodnutí Úřadu o přestupku. Blokáce zadavatele v zadávacím řízení by měla být možná pouze v řízení o návrhu určitého dodavatele. S podáním návrhu je již nyní (na rozdíl od podání podnětu) spojena povinnost složit kauci k vyvážení blokačního účinku podání návrhu a tento princip by neměl být obcházen podáváním podnětů.

Na základě výše uvedeného MMR nyní připravuje paragrafové znění a doprovodné dokumenty tak, aby mohl být návrh reformy dozoru předložen poslanecké sněmovně co nejdříve, ideálně pak v první polovině letošního roku. Bližší informace a podrobné analýzy jsou dostupné na stránkách MMR a jsou průběžně aktualizovány

(<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/verejne-zakazky-a-elektronizace/refor-ma-prezkumu-verejnych-zakazek>). Na tomto místě se patří odkázat na současně připravovaný návrh změn, a to zvýšení limitů pro zakázky malého rozsahu z 2 mil. Kč na 3 mil. Kč bez DPH u dodávek a služeb a ze 6 mil. Kč na 9 mil. Kč bez DPH u stavebních prací. To by se mělo pozitivně promítnout i ve statistikách případů projednávaných před Úřadem.

V souladu s cíli přezkumných směrnic EU by přezkum zadávání veřejných zakázek na návrh měl být rychlý a postavení zadavatele i dodavatele vyvážené. Z tohoto pohledu MMR navrhuje upravit i výpočet kaucí: ta by měla být určována procentem (1 %) i v případě návrhů proti zadávacím podmínkám, kde nelze kauci stanovit dle výše nabídkové ceny, a to z předpokládané hodnoty veřejné zakázky (uvedené zadavatelem na profilu). Paušální částka 100 tis. Kč by se měla uplatňovat jen výjimečně. Zároveň však MMR navrhuje snížení maximální hranice pro kauci z 10 mil. Kč na 2 mil. Kč. Zavedení ústního jednání a sdělení předběžného právního názoru má v praxi motivovat strany k tomu, aby došlo k vyřešení sporu mezi zadavatelem a dodavatelem co možná rychle a s porozuměním autoritativního názoru Úřadu.

Stranu připravila Mgr. Leona Gergelová Šteingrová, Ph.D., vrchní ředitelka sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování ve spolupráci s Mgr. Adélou Havlovou, LL.M., a kolegy ze sekce veřejného investování výstavby a sociálního začleňování MMR

Národní strategie veřejného zadávání ČR přináší podporu zadavatelům v regionech

Již na podzim roku 2022 ministerstvo pro místní rozvoj deklarovalo, že si klade za cíl nalézt konsensus na národní strategii veřejného zadávání. Proč strategie? Prostřednictvím veřejných zakázek stát investuje 15 procent svého HDP. A to, jak k nim přistupuje, výrazně ovlivňuje trh a schopnost státu propojovat své priority s výdaji ve veřejných zakázkách. Schopnost státu nakupovat účinně a rychle se stále častěji skloňuje v souvislosti s konkurenceschopností české ekonomiky a přirozeně místní ekonomiky.

S investicemi souvisí i veřejné zakázky

V této oblasti MMR připravilo Národní strategii veřejného zadávání v České republice pro období let 2024–2028, která cílí i na zohlednění potřeb měst a obcí v rámci odpovědného zadávání, centralizace na regionální úrovni, získávání kvalitnějších plnění apod. Ministerstvo pro místní rozvoj má zájem na tom, aby byly veřejné nákupy v České republice rychlé, efektivní a zároveň transparentní i férové.

V únoru byla strategie schválena vládou ČR. Jde tak o první koncepční materiál v oblasti zadávání veřejných zakázek v ČR. Jeho hlavním cílem je změnit pohled na veřejné nákupy – od důrazu na formální proces ke strategickému přístupu akcentujícímu hodnotu za peníze. Úkolem strategie je kultivovat prostředí veřejných zakázek tak, aby zadavatelé zpracování zadávací dokumentace nevnímali jako hrozbu, ale příležitost. Strategie zohledňuje potřeby měst a obcí, podporuje centralizaci zakázek na regionální úrovni a povede ke kvalitnějšímu plnění ze strany dodavatelů.

Jakmile se skloňuje téma veřejných

zakázek, je to stále v negativním kontextu – ve vztahu ke složitosti procesu, důrazu na přesnost formálních kroků, kontrolám, aktuálním kauzám. Pojďme se ale na zakázky podívat jako na příležitost.

Ministerstvo pro místní rozvoj si uvědomuje, že veřejné zakázky jsou spojeny s vysokou administrativní náročností a zejména pro menší zadavatele, kteří nedisponují rozsáhlým personálním aparátem expertů na veřejné zakázky, jsou složitou a často rizikovou oblastí. Náš systém je skutečně extrémně decentralizovaný. Málokde v Evropské unii si tolik menších obcí samo realizuje veřejné zakázky, což s sebou nese řadu problémů. Menší zadavatelé se v zadávací praxi mnohdy ztrácejí, jsou odkázáni na využití externí podpory administrace zakázek, navíc zadávání zakázek nezřídka tvoří předmět politického soupeření.

Podpora malým zadavatelům

V této oblasti si tak ministerstvo klade za cíl poskytnout malým zadavatelům maximální podporu, například ve

formě vzorů, šablon, případně vhodné spolupráce tak, aby se jim nákup zjednodušil.

V rámci aktivit implementace strategie se MMR zavázalo významně posílit aktivity na podporu zadavatelů, aby odpovídaly požadavkům a novým výzvám, které jsou na veřejné nákupy kladeny. Klíčovými nástroji pro realizaci této podpory bude zřízení kompetenčního centra pro správu a přenos znalostí a dovedností, včetně přípravy pokynů, metodik, vzorových textací, odborné přípravy všech stran, provozu infrastruktury pro zpřístupňování informací či konzultační podpory. Součástí kompetenčního centra bude nový Portál o veřejných zakázkách, který bude v moderním virtuálním prostředí zvyšovat dostupnost informací a zpřehledňovat problematiku veřejných zakázek, včetně jednotného místa pro kladení dotazů a podnětů zainteresovaných stran.

Ve vztahu k udržitelným nákupům zákon o zadávání veřejných zakázek již v roce 2020 zdůraznil potřebnost udržitelného přístupu k veřejným zakázkám a akcentuje i inovace. Pro většinu zadavatelů v Česku jde však o špatně uchopitelnou kategorii a mnohdy vidím ve veřejných zakázkách řešení, která nejsou efektivní, respektive tam jsou vložena jen na oko, aby si je mohl zadavatel odškrtnout. Inspirovali jsme se tedy v zahraničí. Za velmi efektivní považujeme zpracování minimálních standardů udržitelnosti. Jde o akční plán udržitelného nakupování, který jasně pojmenuje kategorie nákupů,

kde má největší smysl využívat kritéria udržitelného nakupování. Typicky se jedná o stavební práce, úklid, nákupy kancelářského vybavení, IT, ale i cateringu a potravin. Připravujeme tak minimální standardy, které jsou prodiskutované a odborně podložené. A hlavně srozumitelné jak pro zadavatele, tak pro dodavatele.

V rámci kompetenčního centra budeme také rozšiřovat možnosti vzdělávání. Chceme nabídnout celou škálu vzdělávacích kurzů včetně konkrétních příkladů z praxe, aby si každý zadavatel našel inspiraci, jasná vodítka.

Říká se, že příklady táhnou

Tímto směrem míří v rámci připravovaných aktivit i MMR. MMR za účelem sdílení zkušeností a networkingu mezi zadavateli zřídí platformu, která bude sdružovat aktivní zadavatele, kteří mezi sebou budou sdílet své příklady, zkušenosti nebo nová témata. Tyto pilotní projekty pak budou pro další zadavatele dostupné na novém portálu

VZ. Předpokládá se, že do platformy vstoupí zástupci zadavatelů se zájmem o modernizaci zadávacích postupů ve své organizaci i na trhu jako celku. Platforma zajistí pravidelné setkávání zástupců zadavatelů.

Dále se ministerstvo pro místní rozvoj zavázalo podpořit vytvoření optimálních podmínek pro rozvoj centrálních nákupů a spolupráce zejména na regionální úrovni, a to s ohledem na velkou diverzitu zadavatelů v ČR. To je další příležitost, jak si menší zadavatelé mohou sáhnout na podporu. Za tímto účelem bychom rádi otevřeli spolupráci napříč kraji v České republice a podpořili zefektivnění nákupu nabídkou modelových příkladů, vytvořením standardů a vzorů pro zefektivnění procesů veřejných nákupů. Vizí této priority nazvané Podpora (malých) zadavatelů a centralizace je vytvoření modelu regionálního centra centralizovaného zadávání, které bude nabízet možnost centrálně zadávat na regionální úrovni i pro menší zadavatele z řad obcí a měst, efektivně využívat

nástroje nákupu (e-shop, dynamický nákupní systém, rámcové smlouvy atd.) a v případě potřeby centra budou schopna poskytnout poradenství při individuálních nadlimitních veřejných zakázkách menších zadavatelů. Centrální zadávání jako jeden ze způsobů pomoci menším zadavatelům může podle našeho názoru přispět k zefektivnění veřejných nákupů, úspoře veřejných prostředků, časových a personálních kapacit tak, jak to vidíme i v zahraničí. Současně centralizace může přinést menším zadavatelům větší právní jistotu tam, kde si postupem nejsou jistí. Společné nákupy mají vliv na trh nejenom z pohledu dosahování úspor z rozsahu, ale i z pohledu efektivnější komunikace a odpovědného zadávání s důrazem na podporu lokálnosti, malých a středních podniků a udržitelnost.

Stranu připravila Mgr. Marie Janečková, vedoucí oddělení implementace programu systémové podpory veřejných investic sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování ministerstva pro místní rozvoj.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zadávání veřejných zakázek ZDARMA s NEN

NEN, nebo-li Národní elektronický nástroj je státní komplexní systém pro evidenci a administraci všech veřejných zakázek.

Proč si vybrat státní elektronický nástroj NEN?

Protože jeho používání je zcela ZDARMA!

Je v souladu s platnou legislativou

Údaje jsou aktualizovány pravidelně a zcela zdarma.

Jednoduchý přístup

Máte možnost NEN vyzkoušet i v případě, že už používáte jiný elektronický nástroj. Registraci i aktivaci provedete během jediného dne.

Podpora

Široká dokumentační základna, online uživatelská, metodická i technická podpora.

Bezplatná odborná školení

Protože je důležité být neustále v obraze.

+ 3 700
zadavatelů

+ 180 000
realizovaných zakázek

+ 980
hodnota zakázek (mld. Kč)

Více informací naleznete na
podpora.nipez.cz/nen

Naskenujte QR kód
a vyzkoušejte HNED.

**Máte dotaz?
Kontaktujte nás:**

+420 841 888 841

hotline@nipez.cz

Vyhlášky k novele stavebního zákona

Vyhláška o požadavcích na výstavbu

- Vyhláška podrobněji upravuje základní aspekty hmotného stavebního práva, a rozvíjí tak základní požadavky na výstavbu, kterými jsou požadavky na vymezení pozemků, na umístování staveb a technické požadavky na stavby a zároveň se snaží zachovat maximální univerzálnost jejich využití.
- Vyhláška dále zohledňuje přístupnost staveb pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace ve vazbě na čl. 9 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jedná se o základní požadavek na bezpečnost při užívání, provozu a údržbě každé stavby.
- **Přínosy:** Vyhláška integruje právní úpravu, která byla dosud roztržštěna do několika prováděcích právních předpisů. Vyhláška obsahuje požadavky na vymezení pozemků, umístování a technické parametry staveb. Současně sjednocuje dnešní roztržštěnou právní úpravu integrací požadavků na stavby, které jsou dnes stanoveny jinými právními předpisy. Jde například o technické požadavky na vodní díla, bazény, koupaliště a sauny.
- **Harmonogram:** Dne 19. 2. 2024 předán návrh UNMZ k notifikaci technického předpisu Evropskou komisí. Lhůta končí 23. 5. 2024.
 - Předpokládaná účinnost vyhlášky je plánována od 1. 7. 2024.
 - Pro případ, kdy by vyhláška nestihla projít notifikací technického předpisu Evropskou komisí včas, je v novém stavebním zákoně zavedeno přechodné období, během kterého

bude možné použít dokumentaci podle dnes platných prováděcích právních předpisů, a to až do 1. července 2027.

Vyhláška o dokumentaci staveb

- Vyhláška podrobně upravuje rozsah a obsah dokumentace a projektové dokumentace.
- **Přínosy:** Dokumentace pro povolení záměru bude nyní jednostupňová a svým rozsahem bude odpovídat rozsahu stávající dokumentace pouze pro územní rozhodnutí rozšířené ovšem zejména o požární bezpečnost a detailnější technické řešení záměru umožňující posouzení jeho mechanické odolnosti a stability. Oproti stávající právní úpravě dojde ke značnému zjednodušení, neboť již nebude zacházeno do podrobností dnešní dokumentace pro stavební povolení.
- **Harmonogram:** Meziřezortní připomínkové řízení 12/2023
 - Předpokládaná účinnost vyhlášky je plánována od 1. 7. 2024.

Vyhláška o stavebním řádu

- Vyhláška o stavebním řádu navrhuje 20 formulářů a další vzory.
- Mimo formulářů žádostí a návrhů vyhláška dále stanoví například vzor průkazu o pověření ke kontrole či žádosti o udělení a prodloužení oprávnění autorizovaného inspektora a vzor protokolu ze zkoušky autorizovaného inspektora.
- **Přínosy:** Formuláře návrhů a žádostí

budou nově strojově čitelné, což je v souladu s principem urychlení řízení a digitalizace stavebního řízení. Díky jejich strojově čitelné formě mají nově formuláře různé barevné odlišení, což bude uživatelsky přívětivé i pro stavebníky, neboť barevné odlišení přispěje ke snazší orientaci, který formulář je pro konkrétní žádost nutné použít.

- **Harmonogram:** Meziřezortní připomínkové řízení 1/2024
 - Předpokládaná účinnost vyhlášky je plánována od 1. 7. 2024.

Vyhláška o stanovení obecních stavebních úřadů

- Vyhláška stanoví obce I. a II. typu, jež vykonávají působnost obecního stavebního úřadu a dále správní obvody obecních stavebních úřadů, a to i na úrovni obcí III. typu.
- Vyhláška se použije pro obecní záměry v působnosti obecních úřadů na obcích I., II., a III. typu. Pro stanovení místní příslušnosti stavebního úřadu pro záměr ve vylučné působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností (tj. obce III. typu) se aplikuje vyhláška Ministerstva vnitra č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, území obvodů hlavního města Prahy a příslušnosti některých obcí do jiného okresu, v platném znění.
- Celkem dojde ke zrušení 5 stavebních úřadů, a to na jejich vylučnou žádost.
- **Přínosy:** Vyhláška bude pružně reagovat na konkrétní místní potřeby

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Den otevřených dveří na Ministerstvu pro místní rozvoj České republiky

Chcete poznat práci ministerstva pro místní rozvoj, nakouknout do kanceláře ministra nebo prozkoumat pozoruhodné prostory historické budovy, která v minulosti byla Městskou pojišťovnou? Pak neváhejte a přijďte na Den otevřených dveří!

Kdy: **1. května 2024**, od **9:30 do 16 hodin**

Kde: Staroměstské náměstí v Praze

Připravené jsou pro Vás **komentované prohlídky budovy** ležící v samém srdci Prahy. Dostanete šanci zasoutěžit si o drobné ceny. Dozvíte se také, co obnáší **práce horské služby**, vyzkoušíte si zábavné úkoly **ve virtuální realitě CzechTourism**.

Celá akce je **ZDARMA**.

Akce je pořádána v rámci oslav 20 let vstupu ČR do Evropské unie.

Více informací naleznete
na **www.mmr.gov.cz**.

stanovení či zrušení stavebního úřadu. Zrušit nebo stanovit stavební úřad bude možné vždy k počátku kalendářního roku. Lze tedy předpokládat, že vyhláška bude každý rok pravidelně novelizována v závislosti na zrušení či stanovení konkrétního stavebního úřadu.

- **Harmonogram:** Meziresortní připomínkové řízení 12/2023
 - Předpokládaná účinnost vyhlášky je plánována od 1. 7. 2024.

Vyhláška o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu

- Vyhláška upraví:
 - náležitosti obsahu územně analytických podkladů, způsob jejich projednání pro území kraje, formáty údajů o území a podmínky jejich poskytování,
 - obsah a strukturu zadání územně plánovací dokumentace a její změny,
 - náležitosti jednotného standardu územně plánovací dokumentace, vymezení zastavěného území a územních opatření a strojově čitelný formát územní studie.
- **Přínosy:** Vyhláška navazuje na stávající úpravu ve vyhláškách č. 500/2006 Sb. a č. 501/2006 Sb. Seznam jevů územně analytických podkladů bude upraven na základě praktických zkušeností s jejich využíváním. Požadavky na zadání územně plánovacích dokumentací a jejich změn budou oproti dnešnímu stavu

zjednodušeny. Jednotný standard bude rozšířen o zásady územního rozvoje a jednoduché požadavky na jednotný standard regulačního plánu, zastavěného území a územních opatření a požadavky na strojově čitelný formát územní studie.

- **Harmonogram:** Meziresortní připomínkové řízení 3/2024
 - Předpokládaná účinnost vyhlášky je plánována od 1. 7. 2024.

Vyhláška o podrobnostech provozu informačních systémů pro digitalizaci stavebního řízení

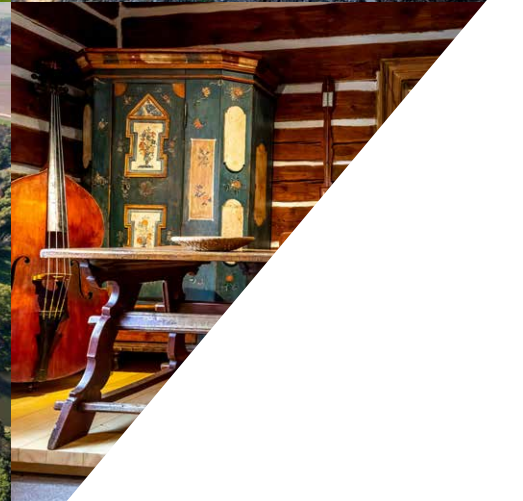
- Vyhláška upraví:
 - podrobnosti formy a způsob vkládaní projektové dokumentace a dokumentace pro povolení záměru,
 - vedení evidence elektronických dokumentací, datovou strukturu, požadované formáty projektové dokumentace, formy a podmínky poskytování údajů z evidence elektronických dokumentací, dobu uchovávání údajů v evidenci elektronických dokumentací a datové rozhraní pro přístup do ní
 - způsob členění staveb a zařízení pro účely jejich evidence v informačním systému identifikačního čísla stavby, zapisované údaje o nich a způsob přidělování identifikačního čísla stavby nebo zařízení.
 - podrobnosti provozu a datového rozhraní nově vytvořeného informačního systému.
 - podrobnosti formy a způsobu vkládaní projektové dokumen-

tace a dokumentace pro povolení záměru, vedení evidence elektronických dokumentací, datovou strukturu, požadované formáty projektové dokumentace, formy a podmínky poskytování údajů z evidence elektronických dokumentací, dobu uchovávání údajů v evidenci elektronických dokumentací a datové rozhraní pro přístup do evidence.

- způsob a podmínky, jakými informační systémy stavební správy zajistí účastníkům řízení podle části šesté stavebního zákona a dotčeným osobám při vydávání opatření obecné povahy potřebnou informovanost v postupech podle stavebního zákona.

- **Přínosy:** Vyšší efektivita stavebního řízení přinese větší rychlost, menší chybovost a dohledatelnost informací při využití moderních ICT. Vyhláška tedy obecně přispívá především ke zjednodušení stavebního řízení. Datové rozhraní a portál stavebníka zjednoduší komunikaci v rámci stavebního řízení mezi jednotlivými účastníky stavebního řízení, rovněž usnadní přípravy podkladů pro toto řízení. Možnost pracovat s elektronickou dokumentací výrazně urychlí, zjednoduší a zlevní proces stavebního řízení.
- **Harmonogram:** Meziresortní připomínkové řízení 3–4/2024
 - Předpokládaná účinnost vyhlášky je plánována od 1. 7. 2024.

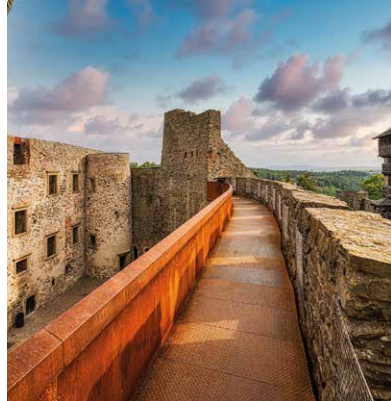
Stranu připravila Ing. Žanet Hadžić, ředitelka odboru stavebního řádu, ministerstvo pro místní rozvoj.

**TVOŘÍME
EVROPU**
již 20 let

**Dne 1. května 2024
oslavíme 20 let od vstupu
do Evropské unie.**

tvorimevropu.cz

Společně zlepšujeme život v regionech již 20 let.

www.regionynasbavi.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

